

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення доступу до безоплатної правничої допомоги

Верховна Рада України постановляє:

- I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
1. У Сімейному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 21–22, ст. 135):
- 1) частину третю статті 156 викласти в такій редакції:
- "3. Неповнолітні батьки у суді мають право на безоплатну правничу допомогу";
- 2) пункт 4 частини першої статті 248 викласти в такій редакції:
- "4) на безоплатну правничу допомогу в порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу".
2. Частину четверту статті 60 Господарського процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436) викласти в такій редакції:
- "4. Повноваження адвоката як представника підтверджуються одним з таких документів:
- 1) довіреністю;
- 2) ордером, виданим відповідно до Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність";
- 3) дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правничої допомоги, виданим відповідно до Закону України "Про безоплатну правничу допомогу".

2

3. У Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):
- 1) частину четверту статті 62 викласти в такій редакції:
- "4. Повноваження адвоката як представника підтверджуються одним з таких документів:
- 1) довіреністю;
- 2) ордером, виданим відповідно до Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність";
- 3) дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правничої допомоги, виданим відповідно до Закону України "Про безоплатну правничу допомогу";
- 2) статтю 293 доповнити частиною п'ятою такого змісту:
- "5. У випадках, встановлених пунктами 1, 9 і 10 частини другої цієї статті, розгляд справ проводиться судом за обов'язковою участю адвоката особи, стосовно якої розглядається справа. У разі якщо особа не залучила адвоката, суд залучає його через орган (установу), уповноважений законом на надання безоплатної правничої допомоги. Рішення суду про доручення призначити адвоката негально, але не пізніше двох робочих днів, надсилається відповідному органу (установі), уповноваженому законом на надання безоплатної правничої допомоги, для виконання";
- 3) перше речення абзацу першого частини першої статті 299 викласти в такій редакції:
- "1. Справи про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи чи визнання фізичної особи недієздатною суд розглядає за участю заявника, особи, стосовно якої розглядається справа про визнання її недієздатною, її адвоката та представника органу опіки та піклування";
- 4) частини третю і четверту статті 300 викласти в такій редакції:
- "3. Скасування рішення суду про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, яка визнана недієздатною, у разі відхилення або значного поліпшення її психічного стану здійснюється за рішенням суду на підставі відповідного висновку судово-психіатричної експертизи за заявою опікуна, членів сім'ї, органу опіки та піклування, такої особи, визнаної недієздатною, або її адвоката";

3

- 5) частину другу статті 341 викласти в такій редакції:
- "2. Справа за заявою про надання психіатричної допомоги у примусовому порядку, про припинення надання амбулаторної психіатричної допомоги або про госпіталізацію у примусовому порядку розглядається за присутності особи, стосовно якої вирішується питання про надання їй психіатричної допомоги у примусовому порядку, з обов'язковою участю прокурора, лікаря-психіатра, представника закладу з надання психіатричної допомоги, який подав заяву, адвоката чи законного представника особи, стосовно якої розглядається питання, пов'язане з наданням психіатричної допомоги";
- 6) частину третю статті 342 викласти в такій редакції:
- "3. Рішення про відмову в задоволенні заяви про продовження строку надання амбулаторної психіатричної допомоги, продовження госпіталізації, а також рішення про задоволення заяви фізичної особи, її адвоката, законного представника є підставою для припинення надання зазначеної примусової психіатричної допомоги";
- 7) частину другу статті 345 викласти в такій редакції:
- "2. Участь у розгляді справи представника протитуберкульозного закладу, за заявою якого відкрито провадження у справі, адвоката, законного представника особи, стосовно якої вирішується питання про примусову госпіталізацію або про продовження строку примусової госпіталізації, є обов'язковою".
4. Частину четверту статті 59 Кодексу адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436) викласти в такій редакції:
- "4. Повноваження адвоката як представника підтверджуються одним з таких документів:
- 1) довіреністю;
- 2) ордером, виданим відповідно до Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність";
- 3) дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правничої допомоги, виданим відповідно до Закону України "Про безоплатну правничу допомогу".
5. Частину сьому статті 6 Закону України "Про реабілітацію жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років" (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 22, ст. 262 із наступними змінами) викласти в такій редакції:
- "Особи, реабілітовані відповідно до цього Закону, мають право на безоплатну правничу допомогу відповідно до Закону України "Про безоплатну правничу допомогу" щодо питань, пов'язаних з реабілітацією".

4

6. У Законі України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190; 2006 р., № 51, ст. 519):
- 1) назву розділу III викласти в такій редакції:
- "Розділ III
ПРАВО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НА ОСКАРЖЕННЯ НЕПРАВОМІРНИХ РІШЕНЬ ТА ДІЙ, ОТРИМАННЯ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ";
- 2) назву статті 20 викласти в такій редакції:
- "Стаття 20. Право військовослужбовців на правничу допомогу".
7. Частину другу статті 22 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425 із наступними змінами) викласти в такій редакції:
- "Ветерани війни та члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, члени сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України отримують безоплатну правничу допомогу щодо питань, пов'язаних з їх соціальним захистом, а також звільняються від судових витрат, пов'язаних з розглядом таких питань".
8. Абзац третій частини сьомої статті 11 Закону України "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 6, ст. 35 із наступними змінами) викласти в такій редакції:
- "вживають вичерпних заходів щодо забезпечення дітей доступом до безоплатної правничої допомоги на підставах та в порядку, встановлених Законом України "Про безоплатну правничу допомогу".
9. Частину дев'яту статті 5 Закону України "Про звернення громадян" (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 47, ст. 256 із наступними змінами) викласти в такій редакції:
- "Звернення про надання безоплатної правничої допомоги розглядаються в порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу".
10. У Законі України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170; 2011 р., № 51, ст. 577; 2013 р., № 50, ст. 693):
- 1) пункт 39¹ частини першої статті 26 викласти в такій редакції:
- "39¹) прийняття рішення про створення відповідно до закону за рахунок коштів місцевого бюджету спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правничої допомоги, призначення і звільнення керівників цих установ, залучення в установленому законом порядку юридичних осіб

5

- приватного права, адвокатів та інших фахівців у відповідній галузі права до надання безоплатної первинної правничої допомоги";
- 2) статтю 38¹ викласти в такій редакції:
- "Стаття 38¹. Повноваження у сфері надання безоплатної первинної правничої допомоги
1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері надання безоплатної первинної правничої допомоги належать такі власні (самоврядні) повноваження:
- 1) утворення в установленому порядку спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правничої допомоги з урахуванням потреб територіальної громади;
- 2) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо утворення спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правничої допомоги, вирішення питань про чисельність працівників таких установ, про витрати на їх утримання, здійснення матеріально-технічного забезпечення їх діяльності, надання для їх функціонування необхідних приміщень;
- 3) забезпечення координації діяльності спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правничої допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;
- 4) здійснення фінансування спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правничої допомоги та контролю за використанням коштів такими установами за призначенням;
- 5) розгляд письмових звернень про надання безоплатної первинної правничої допомоги та надання такої допомоги з питань, що належать до їхньої компетенції, відповідно до закону;
- 6) надання роз'яснень положень законодавства та консультацій щодо порядку звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги;
- 7) забезпечення особистого прийому осіб для надання безоплатної первинної правничої допомоги;
- 8) залучення на підставі договорів адвокатів, інших фахівців у відповідній галузі права та юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правничої допомоги;
- 9) координація діяльності з місцевими органами виконавчої влади та територіальними органами центральних органів виконавчої влади щодо надання безоплатної первинної правничої допомоги;
- 10) надання документів та інших матеріалів або їх копій, необхідних для надання безоплатної вторинної правничої допомоги;

6

- 11) організація семінарів, конференцій з питань надання безоплатної первинної правничої допомоги.
2. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад взаємодіють з центрами з надання безоплатної правничої допомоги та надають їм сприяння в межах своїх повноважень";
- 3) пункти 11¹ і 11² частини четвертої статті 42 викласти в такій редакції:
- "11¹) вносить на розгляд ради пропозиції про утворення спеціалізованої установи з надання безоплатної первинної правничої допомоги;
- 11²) вносить на розгляд ради пропозиції щодо кандидатури на посаду керівника спеціалізованої установи з надання безоплатної первинної правничої допомоги".
11. Пункт 4¹ статті 25 Закону України "Про місцеві державні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20–21, ст. 190; 2013 р., № 50, ст. 693) викласти в такій редакції:
- "4¹) забезпечує надання безоплатної первинної правничої допомоги".
12. Частини четверту і п'яту статті 22 Закону України "Про психіатричну допомогу" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 19, ст. 143; 2013 р., № 50, ст. 693) викласти в такій редакції:
- "Судові справи щодо надання психіатричної допомоги у примусовому порядку розглядаються у присутності особи, стосовно якої вирішується питання про надання їй такої допомоги. Участь під час розгляду цих справ прокурора, лікаря-психіатра чи представника закладу з надання психіатричної допомоги, який подав заяву, адвоката та законного представника осіб, стосовно яких розглядаються питання, пов'язані з наданням їм психіатричної допомоги, є обов'язковою.
- Особа, стосовно якої суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги у примусовому порядку, має право на безоплатну правничу допомогу в порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу", протягом розгляду справи в суді".
13. Частину другу статті 3 Закону України "Про охорону дитинства" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 30, ст. 142; 2013 р., № 50, ст. 693) викласти в такій редакції:
- "Держава гарантує всім дітям рівний доступ до безоплатної правничої допомоги, необхідної для забезпечення захисту їхніх прав, на підставах та в порядку, встановлених Законом України "Про безоплатну правничу допомогу".
14. Пункти 28 і 29 статті 19 Закону України "Про Державну прикордонну службу України" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 27, ст. 208; 2011 р., № 51, ст. 577) викласти в такій редакції:

7

- "28) забезпечення затриманим особам з моменту їх затримання права захищати себе особисто або користуватися правничою допомогою захисника;
- 29) інформування в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, центру з надання безоплатної правничої допомоги про кожний випадок затримання осіб згідно з дорученням уповноважених державних органів України та адміністративного затримання осіб, крім випадків, якщо особа захищає себе особисто чи запросила захисника".
15. Абзац чотирнадцятий статті 3 Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 6, ст. 147; 2006 р., № 49, ст. 484; 2013 р., № 50, ст. 693) викласти в такій редакції:
- "ажиття вичерпних заходів щодо забезпечення доступу до безоплатної правничої допомоги на підставах та в порядку, встановлених Законом України "Про безоплатну правничу допомогу".
16. У Законі України "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 52, ст. 561; 2018 р., № 5, ст. 35):
- 1) абзац п'ятий частини першої статті 7¹ викласти в такій редакції:
- "центри з надання безоплатної правничої допомоги";
- 2) статтю 13¹ викласти в такій редакції:
- "Стаття 13¹. Повноваження центрів з надання безоплатної правничої допомоги у сфері запобігання та протидії насильству за ознакою статі

- Центри з надання безоплатної правничої допомоги забезпечують надання безоплатної правничої допомоги постраждалим особам у порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу", у тому числі на базі загальних та спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб";
- 3) абзац п'ятий частини другої статті 21¹ викласти в такій редакції:
- "забезпечення доступу постраждалих осіб до правосуддя та інших механізмів юридичного захисту, у тому числі шляхом надання безоплатної правничої допомоги у порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу";
- 4) абзац шостий частини першої статті 21⁴ викласти в такій редакції:
- "безоплатну правничу допомогу в порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу".

8

17. Абзац сьомий частини першої статті 13 Закону України "Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю" (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 23, ст. 284; 2013 р., № 50, ст. 693; 2022 р., № 7, ст. 51) викласти в такій редакції:
- "представляти інтереси сімей, дітей та молоді в їх відносинах з підприємствами, установами, організаціями, а також вживати вичерпних заходів щодо забезпечення доступу до безоплатної правничої допомоги на підставах та в порядку, встановлених Законом України "Про безоплатну правничу допомогу".
18. У Законі України "Про безоплатну правову допомогу" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 51, ст. 577 із наступними змінами):
- 1) назву та преамбулу викласти в такій редакції:
- "Про безоплатну правничу допомогу
- Цей Закон відповідно до Конституції України визначає зміст права на безоплатну правничу допомогу, порядок реалізації цього права, суб'єктів, підстави та порядок надання безоплатної правничої допомоги, державні гарантії щодо надання безоплатної правничої допомоги";
- 2) у частині першій статті 1:
- пункт 2 викласти в такій редакції:
- "2) законні представники – батьки, усиновителі, батьки-вихователі, прийомні батьки, опікуни, піклувальники, помічники, зареєстровані органом опіки і піклування, дієздатних фізичних осіб, які за станом здоров'я не можуть самостійно здійснювати свої права та виконувати обов'язки, та інші особи, визначені законом, представники закладів, які виконують функції опікунів і піклувальників";
- доповнити пунктом 5 такого змісту:
- "5) правопросвітництво – комплекс заходів, спрямованих на підвищення рівня правової свідомості, культури та освіченості осіб, які перебувають під юрисдикцією України, у тому числі розповсюдження інформації про захист прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, виконання їх обов'язків, роз'яснення щодо порядку надання безоплатної правничої допомоги та доступу до неї";
- 3) у статті 7:
- частину першу викласти в такій редакції:
- "1. Безоплатна первинна правничка допомога – вид державної гарантії, що полягає в інформуванні особи про її права і свободи та обов'язки, порядок їх реалізації та виконання, відновлення прав у випадку їх порушення та порядок оскарження рішень, дії чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб";

9

- пункт 3¹ частини другої виключити;
- 4) у частині першій статті 9:
- пункти 3, 4, 5 викласти в такій редакції:
- "3) центри з надання безоплатної правничої допомоги;
- 4) спеціалізовані установи з надання безоплатної первинної правничої допомоги, утворені органами місцевого самоврядування з урахуванням потреб територіальної громади;
- 5) юридичні особи приватного права, які мають право надавати правничу допомогу, залучені органами місцевого самоврядування у встановленому законом порядку";
- доповнити пунктом 6 такого змісту:
- "6) адвокати та інші фахівці у відповідній галузі права, залучені органами місцевого самоврядування у встановленому законом порядку";
- 5) у статті 10:
- назву викласти в такій редакції:
- "Стаття 10. Порядок розгляду звернень та порядок надання безоплатної первинної правничої допомоги органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування";
- частини другу, третю і восьму викласти в такій редакції:
- "2. Звернення про надання одного з видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 7 цього Закону, що стосуються дітей, надсилаються або подаються ними особисто чи їх законними представниками, патронатними вихователями.
3. Звернення про надання одного з видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 7 цього Закону, що стосуються осіб, визнаних судом недієздатними або дієздатність яких обмежена судом, надсилаються або подаються ними особисто, їх опікунами чи піклувальниками. Особи, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена, можуть звертатися за отриманням безоплатної первинної правничої допомоги особисто лише щодо питань, звернення до суду з яких їм дозволено";
- "8. Якщо під час розгляду звернення про надання безоплатної первинної правничої допомоги встановлено, що особа потребує надання безоплатної вторинної правничої допомоги, орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування, який розглядає звернення, зобов'язаний роз'яснити особі або її законному представникові чи патронатному вихователю порядок подання звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги";

6) назву статті 11 викласти в такій редакції:

"Стаття 11. Організація особистого прийому осіб для надання безоплатної первинної правничої допомоги органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування";

7) доповнити статтею 11¹ такого змісту:

"Стаття 11¹. Порядок надання безоплатної правничої допомоги центрами з надання безоплатної правничої допомоги

1. Звернення про надання одного з видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 7 цього Закону, подаються в усній або письмовій формі до центру з надання безоплатної правничої допомоги.

2. Звернення викладається особою усно під час відвідування центру з надання безоплатної правничої допомоги або за допомогою засобів телефонного зв'язку через визначені контактні номери телефонів, інші технічні засоби електронних комунікацій або єдиний контактний номер телефону системи надання безоплатної правничої допомоги.

3. Письмове звернення оформляється в довільній формі та надсилається поштою чи передається особою до центру з надання безоплатної правничої допомоги особисто або через законного представника, патронатного вихователя/представника, повноваження якого оформлені відповідно до закону.

Письмове звернення також може бути надіслане з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку (електронне звернення).

4. У письмовому зверненні мають зазначатися:

1) прізвище, ім'я, по батькові особи, яка потребує первинної правничої допомоги, поштова адреса або адреса електронної пошти, а також номер засобу зв'язку (за наявності);

2) суть питання, для вирішення якого особа звертається за первинною правничою допомогою;

3) дата і підпис.

5. Центр з надання безоплатної правничої допомоги зобов'язаний розглянути звернення про надання одного з видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 7 цього Закону, невідкладно, але не пізніше трьох робочих днів з дня надходження звернення. Якщо звернення з об'єктивних причин не може бути розглянуто у визначений строк у зв'язку із складністю питань, що в ньому зазначаються, встановлюється необхідний строк для його розгляду, про що повідомляється особі, яка подала звернення. При цьому загальний строк розгляду звернення не може перевищувати 10 робочих днів.

6. Якщо під час розгляду звернення про надання безоплатної первинної правничої допомоги встановлено, що особа потребує надання безоплатної вторинної правничої допомоги, центр з надання безоплатної правничої допомоги, який розглядає звернення, зобов'язаний роз'яснити особі або її законному представникові, патронатному вихователю/представникові порядок подання звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги.

7. Письмове звернення, оформлене без дотримання визначених цією статтею вимог, повертається особі, яка подала звернення, з відповідними роз'ясненнями протягом трьох робочих днів з дня його надходження.

8. Звернення, що не стосуються надання безоплатної первинної правничої допомоги, розглядаються в порядку, встановленому Законом України "Про звернення громадян";

8) частини п'яту, сьому і восьму статті 12 викласти в такій редакції:

"5. Органи місцевого самоврядування можуть укладати з юридичними особами приватного права, які мають право надавати правничу допомогу, договори про надання первинної правничої допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці";

"7. Органи місцевого самоврядування можуть укладати з адвокатами та іншими фахівцями у відповідній галузі права договори про надання безоплатної первинної правничої допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Порядок залучення органами місцевого самоврядування адвокатів та інших фахівців у відповідній галузі права до надання безоплатної первинної правничої допомоги затверджується Кабінетом Міністрів України.

8. Порядок надання безоплатної первинної правничої допомоги суб'єктами, що створюються або залучаються за договорами органами місцевого самоврядування, затверджується Кабінетом Міністрів України";

9) статтю 14 викласти в такій редакції:

"Стаття 14. Суб'єкти права на безоплатну вторинну правничу допомогу

1. Право на безоплатну вторинну правничу допомогу згідно з цим Законом та іншими законами мають такі категорії фізичних осіб:

1) повнолітні особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо їхній середньомісячний дохід, розрахований відповідно до методики, затвердженої Міністерством юстиції України, не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до закону для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, а також особи з інвалідністю, які отримують пенсію або державну соціальну допомогу відповідно до законів України "Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю"

і "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю", у розмірі, що не перевищує двох прожиткових мінімумів для працездатної особи, – на всі види правничих послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;

2) діти – на всі види правничих послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;

3) особи, до яких застосовано адміністративне затримання, – на правничі послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

4) особи, до яких застосовано адміністративний арешт, – на правничі послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

5) особи, які відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України вважаються затриманими, – на правничі послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, а також на правничі послуги, передбачені пунктом 2 частини другої статті 13 цього Закону, у разі якщо такі особи є заявниками, визнані потерпілими або є свідками в іншому кримінальному провадженні, у зв'язку з незаконністю такого затримання, у разі порушення прав затриманої особи, застосування насильства, катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки під час затримання, до завершення відповідних проваджень;

6) особи, стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, – на правничі послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, а також на правничі послуги, передбачені пунктом 2 частини другої статті 13 цього Закону, у разі застосування до таких осіб насильства, катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки під час перебування під вартою;

7) особи, у кримінальних провадженнях стосовно яких відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України залучається захисник для здійснення захисту за призначенням, – на правничі послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, а також на правничі послуги, передбачені пунктом 2 частини другої статті 13 цього Закону, у разі застосування до таких осіб насильства, катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки;

8) особи, у кримінальних провадженнях стосовно яких відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України залучається захисник для проведення окремої процесуальної дії, – на правничі послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

9) особи, засуджені до покарання у виді довічного позбавлення волі, позбавлення волі на певний строк, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі, – на всі види правничих послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;

10) особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту", – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, з моменту подання особою заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового або тимчасового захисту в Україні, до прийняття остаточного рішення за заявою;

11) іноземці та особи без громадянства, затримані з метою ідентифікації та забезпечення примусового видворення, – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, з моменту затримання;

12) особи, які звернулися із заявою про визнання особою без громадянства, – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, з дня подання особою заяви про визнання особою без громадянства до прийняття остаточного рішення за заявою, а також під час оскарження відмови про визнання особою без громадянства, отримання дозволу на імміграцію, оформлення посвідки на тимчасове чи постійне проживання;

13) особи, які не мають документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, з питань встановлення в судовому порядку фактів, що мають юридичне значення, пов'язаних з оформленням та видачею таких документів;

14) внутрішньо переміщені особи – на всі види правничих послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;

15) особи, які звернулися із заявою про взяття їх на облік як внутрішньо переміщених осіб, – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, з питань, що пов'язані з оскарженням рішення про відмову в отриманні довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, до моменту отримання зазначеної довідки або з питань, пов'язаних із встановленням фактів, що мають юридичне значення стосовно таких осіб;

16) громадяни України, які проживають на тимчасово окупованій території або на території територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, з питань, пов'язаних із захистом порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб (у тому числі про відшкодування шкоди, завданої внаслідок обмеження у здійсненні права власності на нерухоме майно або його знищення, пошкодження) у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації та тимчасовою окупацією території України;

17) ветерани війни та члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, – на всі види правничих послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;

18) особи, які перебувають під юрисдикцією України і звернулися для отримання статусу особи, на яку поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, з питань, що пов'язані з отриманням такого статусу;

19) особи, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, та особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань, – на всі види правничих послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;

20) особи, реабілітовані відповідно до законодавства України, – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, з питань, що пов'язані з реабілітацією;

21) особи, які постраждали від торгівлі людьми, – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, з питань, пов'язаних із захистом їхніх прав, визначених законами України "Про запобігання та протидію домашньому насильству" і "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків";

23) потерпілі від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, катування або жорстокого поводження під час воєнних дій чи збройного конфлікту – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, у кримінальних провадженнях, розпочатих за фактом вчинення таких кримінальних правопорушень;

24) особи, стосовно яких суд розглядає справи про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною; поновлення цивільної дієздатності недієздатних фізичних осіб та фізичних осіб, цивільна дієздатність яких обмежена, звільнення від повноважень опікунів чи піклувальників таких осіб, – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, протягом розгляду справи в суді;

25) особи, стосовно яких суд розглядає справи про надання психіатричної допомоги у примусовому порядку або примусову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу, – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, протягом розгляду справи в суді;

26) викривачі у зв'язку з повідомленням ними інформації про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення – на всі види правничих послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, з питань, пов'язаних із захистом їхніх прав у зв'язку з таким повідомленням;

27) особи, які повідомили про активні, зазначені в пунктах 1, 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції", – на всі види правничих послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, з питань, пов'язаних із захистом їхніх прав у зв'язку з таким повідомленням;

28) особи, стосовно яких згідно із Законом України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, – на всі види правничих послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, на час позбавлення особистої свободи та після звільнення у зв'язку із захистом прав і законних інтересів, порушених через позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;

29) громадяни України, які звернулися з питань встановлення в судовому порядку фактів, що мають юридичне значення, пов'язаних з відновленням втрачених документів, необхідних для отримання компенсації відповідно до Закону України "Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України", – на правничі послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону.

2. Іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, мають таке саме право на безоплатну вторинну правничу допомогу, як і громадяни України, крім винятків, встановлених Конституцією, законами України чи міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

3. Особи, які перебувають під юрисдикцією іноземної держави, з якою Україна уклала відповідний міжнародний договір, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу на підставах та в порядку, передбачених відповідним міжнародним договором України.

4. Суб'єкти права на безоплатну вторинну правничу допомогу, визначені пунктами 1, 14, 17, 19, 20, 26–29 частини першої цієї статті, мають право на отримання такої допомоги не більше шести разів протягом бюджетного періоду та одночасно не більше ніж за шістьма рішеннями про надання безоплатної вторинної правничої допомоги, прийнятими центрами з надання безоплатної правничої допомоги";

10) у статті 16:

частини першу, четверту і шосту викласти в такій редакції:

"1. Міністерство юстиції України утворює регіональні (республіканський (Автономної Республіки Крим), обласні, Київський та Севастопольський міські), місцеві (районні, міжрайонні, міські, міськрайонні, міжрайонні та районні у містах) та міжрегіональні (повноваження яких поширюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць) центри з надання безоплатної правничої допомоги. Центри з надання безоплатної правничої допомоги є територіальними відділеннями Координаційного центру з надання правничої допомоги і утворюються з урахуванням потреб відповідних адміністративно-територіальних одиниць та забезпечення доступу осіб до безоплатної правничої допомоги";

"4. Центри з надання безоплатної правничої допомоги забезпечують надання всіх видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 7 і частиною другою статті 13 цього Закону";

"6. Під час виконання функцій з надання безоплатної правничої допомоги центри з надання безоплатної правничої допомоги взаємодіють із судами, органами прокуратури та іншими правоохоронними органами, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування";

доповнити частиною восьмою такого змісту:

"8. Директори центрів з надання безоплатної правничої допомоги призначаються на посаду шляхом укладання з ними контракту строком на три роки.

Порядок укладання контракту з директором центру з надання безоплатної правничої допомоги та типової форма такого контракту затверджуються Міністерством юстиції України.

Директор центру з надання безоплатної правничої допомоги може делегувати окремі повноваження заступнику директора, керівникам самостійних структурних підрозділів центру з надання безоплатної правничої допомоги відповідно до положення про такий центр";

11) статті 17, 18, 19 викласти в такій редакції:

"Стаття 17. Повноваження центрів з надання безоплатної правничої допомоги

1. Центр з надання безоплатної правничої допомоги:

1) надає правничі послуги безоплатної первинної правничої допомоги, визначені частиною другою статті 7 цього Закону;

2) здійснює правопросвітництво;

3) приймає рішення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги або про відмову в наданні безоплатної вторинної правничої допомоги;

4) забезпечує складання процесуальних документів за зверненням суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу;

5) забезпечує участь захисника під час здійснення досудового розслідування та судового провадження у випадках, якщо захисник відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України залучається для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії;

6) забезпечує участь захисника в розгляді справи про адміністративне правопорушення;

7) забезпечує здійснення представництва інтересів суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

8) укладає договори з адвокатами, включеними до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу, для надання такої допомоги;

9) видає доручення для підтвердження повноважень захисника або повноважень адвоката для здійснення представництва інтересів особи в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

10) приймає рішення про уповноваження працівника центру з надання безоплатної правничої допомоги на надання безоплатної вторинної правничої допомоги;

11) приймає рішення про заміну адвоката чи працівника центру з надання безоплатної правничої допомоги відповідно до статті 24 цього Закону;

12) подає клопотання до Координаційного центру з надання правничої допомоги про виключення адвоката з Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу, у випадку, передбаченому пунктом 2 частини другої статті 24 цього Закону;

13) приймає рішення про припинення надання безоплатної вторинної правничої допомоги;

14) забезпечує надання послуг з медіації у встановленому порядку;

15) подає до Координаційного центру з надання правничої допомоги звіти про свою діяльність;

16) виконує інші функції, передбачені Положенням про центри з надання безоплатної правничої допомоги.

Стаття 18. Порядок подання звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги

1. Звернення про надання одного з видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, подаються особами, які досягли повноліття, або їх представниками до центру з надання безоплатної правничої допомоги в письмовій формі за місцем фактичного проживання таких осіб незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи або за місцезнаходженням органу, що здійснює дізнання, досудове розслідування, суду, слідчого судді, що розглядають справу.

У зверненні зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання особи, яка потребує безоплатної вторинної правничої допомоги, поштова адреса, номери засобів зв'язку, викладається суть питання, для вирішення якого особа звертається за безоплатною вторинною правничою допомогою, та зазначається її належність до категорії осіб, які мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу.

Письмове звернення підписується такою особою або її представником та подається до центру з надання безоплатної правничої допомоги особисто або надсилається поштою.

Разом із зверненням про надання безоплатної вторинної правничої допомоги подаються документи (копії документів, завірені в установленому порядку), що ідентифікують особу, яка потребує безоплатної вторинної правничої допомоги, та підтверджують її належність до однієї з категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 цього Закону.

Центр з надання безоплатної правничої допомоги має право отримувати інформацію про підтвердження належності особи до суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу з відповідних державних реєстрів.

Подання електронного звернення та копій документів, що підтверджують належність особи до однієї з категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 цього Закону, засобами електронного зв'язку здійснюється в порядку, визначеному Міністерством юстиції України.

2. Звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги, оформлене без дотримання вимог, визначених цією статтею, повертається заявникові з відповідними роз'ясненнями протягом трьох робочих днів з дня його надходження для усунення недоліків. Після усунення недоліків звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги може бути подано повторно. У такому разі забороняється відмовляти у прийнятті звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги з підстав, про які не було зазначено раніше.

3. Звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги, що стосуються дітей, подаються їх законними представниками, патронатними вихователями, а щодо питань, звернення з якими до суду дозволяється

з 14 років, — особисто дітьми, які досягли 14 років, або їх законними представниками, патронатними вихователями за місцем фактичного проживання дитини або її законних представників, патронатних вихователів незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

4. Звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги особам, зазначеним у пункті 9 частини першої статті 14 цього Закону, подається такими особами до центру з надання безоплатної правничої допомоги через адміністрацію установи виконання покарань.

5. Звернення про надання одного з видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, що стосуються осіб, визнаних судом недієздатними або дієздатність яких обмежена судом, подаються їх опікунами або піклувальниками, а щодо питань, звернення з якими до суду дозволяється недієздатним особам або їх опікунами чи піклувальниками за місцем їх фактичного проживання незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

6. Особи, зазначені в частині третій статті 14 цього Закону, подають звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги до Міністерства юстиції України. Міністерство юстиції України надсилає зазначені звернення до відповідного центру з надання безоплатної правничої допомоги для призначення захисника (представника), якщо інше не передбачено міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Стаття 19. Порядок розгляду звернень про надання безоплатної вторинної правничої допомоги

1. У разі звернення особи про надання безоплатної вторинної правничої допомоги, яка належить до однієї з категорій фізичних осіб, визначених пунктами 1, 2, 9–29 частини першої статті 14 цього Закону, або її законного представника, патронатного вихователя/представника центр з надання безоплатної правничої допомоги протягом 10 робочих днів з дня надходження звернення та документів, що підтверджують належність такої особи до відповідної категорії, приймає рішення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги і надсилає такої особі або її законному представнику, патронатному вихователю/представнику копію зазначеного рішення.

2. Якщо особа не має підстав для отримання безоплатної вторинної правничої допомоги, центр з надання безоплатної правничої допомоги протягом 10 робочих днів з дня надходження звернення приймає рішення про відмову в наданні такої особи безоплатної вторинної правничої допомоги і надсилає їй або її законному представнику, патронатному вихователю/представнику копію зазначеного рішення з одночасним роз'ясненням порядку оскарження такого рішення.

3. У разі отримання постанови слідчого, дізнавача, прокурора, ухвали слідчого судді, суду про залучення захисника для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії осіб, зазначених у пунктах 7, 8 частини першої статті 14 цього Закону, центр з надання безоплатної правничої допомоги зобов'язаний негайно прийняти рішення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги.

4. У разі надходження судового рішення про залучення адвоката осіб, зазначених у пунктах 9, 24, 25 частини першої статті 14 цього Закону, центр з надання безоплатної правничої допомоги зобов'язаний невідкладно прийняти рішення про призначення адвоката та про надання безоплатної вторинної правничої допомоги.

5. У разі звернення осіб, зазначених у пунктах 3–6 частини першої статті 14 цього Закону, про надання безоплатної вторинної правничої допомоги або надходження інформації про затримання осіб від близьких родичів та членів їхніх сімей, перелік яких визначено Кримінальним процесуальним кодексом України, центр з надання безоплатної правничої допомоги зобов'язаний прийняти рішення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги з моменту затримання особи.

6. У разі надходження листа від Міністерства юстиції України щодо надання безоплатної вторинної правничої допомоги особам, зазначеним у частині третій статті 14 цього Закону, центр з надання безоплатної правничої допомоги забезпечує надання безоплатної вторинної правничої допомоги таким особам.

7. У разі якщо суб'єкт права на безоплатну вторинну правничу допомогу не володіє державною мовою та/або має порушення слуху, центр з надання безоплатної правничої допомоги залучає перекладача з мови, якою заявник може спілкуватися, у тому числі перекладача жестової мови, за рахунок коштів державного бюджету;

12) у частині першій статті 20:

пункти 1 і 3 викласти в такій редакції:

"1) особа не належить до жодної з категорій осіб, передбачених частинами першою – третьою статті 14 цього Закону";

"3) вимоги особи щодо захисту стосуються вчинення дій чи підготовки документів, що не передбачені законодавством";

доповнити пунктом 4¹ такого змісту:

"4¹) особа використала право на отримання безоплатної вторинної правничої допомоги відповідно до частини четвертої статті 14 цього Закону";

13) статтю 21 викласти в такій редакції:

"Стаття 21. Організація надання безоплатної вторинної правничої допомоги

1. Після прийняття рішення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги центр з надання безоплатної правничої допомоги призначає адвоката, який включений до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу, та уклад договір про надання безоплатної вторинної правничої допомоги з центром з надання безоплатної правничої допомоги.

2. Повноваження адвоката підтверджуються дорученням центру з надання безоплатної правничої допомоги та/або довіреністю відповідно до вимог процесуального закону.

3. Для здійснення представництва інтересів осіб, які мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу, у суді у спорах, що виникають з трудових відносин, спорах щодо захисту соціальних прав, щодо виборів та референдумів, у малозначних спорах, а також щодо представництва малополітих чи неповнолітніх осіб та осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена, або для складання документів процесуального характеру центр з надання безоплатної правничої допомоги може уповноважити свого працівника.

4. Повноваження працівника центру з надання безоплатної правничої допомоги як представника суб'єкта права на безоплатну вторинну правничу допомогу підтверджуються рішенням центру з надання безоплатної правничої допомоги та довіреністю відповідно до вимог процесуального закону";

14) статтю 22 виключити;

15) статтю 23 викласти в такій редакції:

"Стаття 23. Підстави та порядок припинення надання безоплатної вторинної правничої допомоги

1. Надання безоплатної вторинної правничої допомоги припиняється за рішенням центру з надання безоплатної правничої допомоги у разі, якщо:

1) особою подано неправдиві відомості з метою віднесення її до однієї з категорій осіб, які мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу;

2) обставини чи підстави, за наявності яких особа була віднесена до однієї з категорій осіб, передбачених частинами першою – третьою статті 14 цього Закону, припинили своє існування;

3) особа користується захистом іншого захисника або залучила іншого представника у справі, за якою їй призначено захисника чи представника відповідно до цього Закону;

4) особа використала всі національні засоби правового захисту у справі;

5) особа відмовилася від отримання безоплатної вторинної правничої допомоги, крім випадків, якщо участь захисника (адвоката) є обов'язковою;

6) особа, якій надається безоплатна вторинна правнича допомога, померла, визнана безвісно відсутньою або оголошена померлою, крім випадків щодо реабілітації померлої особи, скасування рішення суду про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або скасування рішення суду про оголошення фізичної особи померлою;

7) особа подала повторне звернення з одного і того самого правового питання, з якого особи надавалася безоплатна правнича допомога, про що стало відомо після прийняття рішення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги;

8) особа безпідставно не надає документів та доказів, що обґрунтовують вимоги особи щодо захисту її прав;

9) особа безпідставно не виконує обов'язки суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу, визначені пунктами 1, 2, 4, 5 частини другої статті 26¹ цього Закону.

16) пункт 3 частини другої статті 24 викласти в такій редакції:

"3) відомості адвоката або працівника центру з надання безоплатної правничої допомоги від виконання доручення/рішення центру з надання безоплатної правничої допомоги з підстав, передбачених законом";

17) у статті 25:

пункт 3 частини першої викласти в такій редакції:

"3) представляти права і законні інтереси осіб, які потребують безоплатної вторинної правничої допомоги, у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами";

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Адвокат, який надає безоплатну вторинну правничу допомогу, має всі права та гарантії, встановлені Законом України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність", іншими законами України";

18) у статті 26:

пункт 3 частини першої викласти в такій редакції:

"3) приймати до провадження справи осіб, які потребують безоплатної вторинної правничої допомоги, відповідно до рішень, прийнятих центром з надання безоплатної правничої допомоги, про уповноваження працівника";

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Адвокат, який надає безоплатну вторинну правничу допомогу, має всі обов'язки, встановлені Законом України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність", іншими законами України";

19) розділ III доповнити статтею 26¹ такого змісту:

"Стаття 26¹. Права та обов'язки суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу

1. Суб'єкт права на безоплатну вторинну правничу допомогу має право:

1) звертатися до центру з надання безоплатної правничої допомоги із зверненням про надання безоплатної вторинної правничої допомоги;

2) отримувати від центру з надання безоплатної правничої допомоги інформацію про документи, які необхідні подати для прийняття рішення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги;

3) отримати копію рішення про надання (відмову в наданні) безоплатної вторинної правничої допомоги;

4) отримати роз'яснення щодо порядку оскарження рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правничої допомоги;

5) своєчасно отримувати якісну, у повному обсязі безоплатну вторинну правничу допомогу;

6) безперервно отримувати безоплатну вторинну правничу допомогу в разі заміни адвоката або працівника, уповноваженого центром з надання безоплатної правничої допомоги;

7) отримувати безоплатну вторинну правничу допомогу в межах національних засобів правового захисту.

2. Суб'єкт права на безоплатну вторинну правничу допомогу зобов'язаний:

1) вчасно подавати до центру з надання безоплатної правничої допомоги правдиві відомості у повному обсязі, необхідні для організації надання йому такої допомоги;

2) невідкладно повідомляти центр з надання безоплатної правничої допомоги про припинення існування обставин чи підстав, за наявності яких особа була віднесена до категорій осіб, передбачених статтею 14 цього Закону, а також про залучення ним іншого захисника (представника);

3) відшкодовувати вартість фактичних витрат, пов'язаних з наданням безоплатної вторинної правничої допомоги, у разі припинення її надання у зв'язку з встановленням факту подання неправдивих відомостей, що стали підставою для надання такої допомоги;

4) нести всі необхідні судові/процесуальні, інші витрати у справі, крім витрат на оплату послуг адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу, та відшкодовувати витрати, що пов'язані з її наданням, і послуги перекладачу;

5) з'являтися у визначені центром з надання безоплатної правничої допомоги час та місце для організації надання безоплатної вторинної правничої допомоги";

20) статтю 27 викласти в такій редакції:

"Стаття 27. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері надання безоплатної правничої допомоги

1. Кабінет Міністрів України:

1) затверджує порядок і умови проведення конкурсу та вимоги до професійного рівня адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правничої допомоги;

2) встановлює порядок і умови укладання договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу;

3) встановлює порядок інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги про випадки затримання осіб;

4) встановлює розмір, порядок і методику оплати діяльності суб'єктів надання безоплатної вторинної правничої допомоги;

5) встановлює розмір і порядок оплати послуг з медіації медіаторами, які залучаються центрами з надання безоплатної правничої допомоги;

6) встановлює розмір, порядок оплати послуг перекладачів і порядок їх залучення для забезпечення надання безоплатної вторинної правничої допомоги;

7) затверджує положення про Координаційний центр з надання правничої допомоги";

21) у частині першій статті 28:

пункти 1, 6 і 8 виключити;

доповнити пунктами 14¹ і 14² такого змісту:

"14¹) затверджує методику розрахунку середньомісячного доходу для визначення належності осіб до суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу;

14²) затверджує порядок укладання контракту з директором центру з надання безоплатної правничої допомоги та типову форму такого контракту";

22) доповнити статтею 28¹ такого змісту:

"Стаття 28¹. Координаційний центр з надання правничої допомоги та його повноваження

1. Кабінет Міністрів України з метою формування та забезпечення функціонування в Україні ефективної системи надання безоплатної правничої допомоги, забезпечення її доступності та якості надання послуг утворює Координаційний центр з надання правничої допомоги.

Координаційний центр з надання правничої допомоги є державною установою і належить до сфери управління Міністерства юстиції України.

2. Координаційний центр з надання правничої допомоги:

1) управляє системою надання безоплатної вторинної правничої допомоги;

2) вносить на розгляд Міністерства юстиції України пропозиції щодо формування та реалізації державної політики у сфері безоплатної правничої допомоги;

3) надає методичну допомогу органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування з питань, що стосуються надання безоплатної первинної правничої допомоги;

4) формує і веде в установленому порядку Реєстр адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу;

5) формує і веде в установленому порядку Реєстр медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної правничої допомоги, та здійснює моніторинг якості надання такими медіаторами послуг з медіації;

6) укладає в установленому порядку контракти з директорами регіональних, місцевих та міжрегіональних центрів з надання безоплатної правничої допомоги;

7) виконує інші функції, передбачені Положенням про Координаційний центр з надання правничої допомоги, що затверджується Кабінетом Міністрів України";

23) частину першу статті 29 викласти в такій редакції:

"1. Фінансування безоплатної первинної правничої допомоги здійснюється за рахунок видатків Державного бюджету України на утримання відповідних органів виконавчої влади, центрів з надання безоплатної правничої допомоги, місцевих бюджетів та інших джерел";

24) абзац четвертий частини третьої статті 30 викласти в такій редакції:

"1) призначити позивачу адвоката, який надає безоплатну вторинну правничу допомогу, у порядку, визначеному цим Законом";

25) у тексті Закону:

слова "правові послуги" у всіх відмінках замінити словами "правничі послуги" у відповідному відмінку;

слова "спеціалізована установа з надання безоплатної первинної правової допомоги", "спеціалізована установа, що надає безоплатну первинну правову допомогу", "установа з надання безоплатної первинної правової допомоги", "установа у наданні безоплатної первинної правової допомоги" у всіх відмінках та числах замінити словами "спеціалізована установа з надання безоплатної первинної правничої допомоги" у відповідному відмінку та числі;

слова "центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги" у всіх відмінках та числах замінити словами "центр з надання безоплатної правничої допомоги" у відповідному відмінку та числі;

слова "Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги" у всіх відмінках та числах замінити словами "центр з надання безоплатної правничої допомоги" у відповідному відмінку та числі;

слова "Координаційний центр з надання правової допомоги" у всіх відмінках замінити словами "Координаційний центр з надання правничої допомоги" у відповідному відмінку;

слова "правова допомога" у всіх відмінках замінити словами "правнича допомога" у відповідному відмінку.

19. У Законі України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 16, ст. 146; 2013 р., № 27, ст. 282, № 50, ст. 693):

і) абзац дев'ятий частини дванадцятої статті 7 викласти в такій редакції:

"роз'яснює порядок звернення про надання безоплатної правничої допомоги відповідно до Закону України "Про безоплатну правничу допомогу";

2) частину другу статті 8 викласти в такій редакції:

"2. За бажанням заявника участь у попередньому розгляді заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, бере адвокат. Призначення адвоката для надання правничої допомоги заявникові здійснюється в установленому порядку";

3) частину четверту статті 9 викласти в такій редакції:

"4. Під час розгляду заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, дитини, розлученої із сім'єю, участь адвоката є обов'язковою. Призначення адвоката для надання правничої допомоги такій дитині здійснюється в установленому порядку";

4) частину сьому статті 12 викласти в такій редакції:

"7. Особа, скарга якої розглядається, або законний представник такої особи має право на правничу допомогу. За бажанням особи участь у розгляді скарги бере адвокат. Призначення адвоката для надання правничої допомоги особі здійснюється особою, її законними представниками, а також іншими особами за проханням як згодою особи, скарга якої розглядається. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, може звернутися до органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правничої допомоги з метою залучення адвоката відповідно до Закону України "Про безоплатну правничу допомогу".

Участь адвоката в розгляді скарги щодо дитини, розлученої із сім'єю, або особи, яка визнана судом недієздатною чи дієздатність якої обмежена, є обов'язковою. Призначення адвоката для надання такій дитині правничої допомоги здійснюється в установленому законом порядку".

20. У тексті Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 27, ст. 282 із наступними змінами) слова "правова допомога" у всіх відмінках замінити словами "правнича допомога" у відповідному відмінку.

21. Абзац сьомий пункту 3 частини першої статті 20 Закону України "Про Кабінет Міністрів України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 13, ст. 222) викласти в такій редакції:

"здійснює заходи щодо забезпечення функціонування системи безоплатної правничої допомоги".

22. Частину дванадцяту статті 5 Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 26, ст. 892; із змінами, внесеними Законом України від 21 квітня 2022 року № 2217–ІХ) викласти в такій редакції:

"12. Громадяни України, які проживають на тимчасово окупованій території, мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу з питань, пов'язаних із захистом порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб (у тому числі про відшкодування шкоди, завданої наслідком обмеження у здійсненні права власності на нерухоме майно або його знищення, пошкодження) у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації та тимчасовою окупацією території України, у порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу".

23. Частину шосту статті 5² Закону України "Про санкції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 40, ст. 2018; із змінами, внесеними Законом України від 12 травня 2022 року № 2257–ІХ) викласти в такій редакції:

"6. Для захисту прав та представництва своїх інтересів фізична особа, яка повідомила про активні, зазначені у пунктах 1, 1¹ частини першої статті 4 цього Закону, може користуватися всіма видами правничої допомоги, передбаченої Законом України "Про безоплатну правничу допомогу", або залучити адвоката самостійно".

24. У Законі України "Про запобігання корупції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056 із наступними змінами):

1) абзац перший частини третьої статті 53 викласти в такій редакції:

"3. Для захисту прав та представництва своїх інтересів викривач може користуватися всіма видами правничої допомоги, передбаченої Законом України "Про безоплатну правничу допомогу", або залучити адвоката самостійно";

2) абзац четвертий частини третьої статті 53¹ викласти в такій редакції:

"Доступ до Єдиного порталу повідомлень викривачів мають викривачі в частині здійснення ними повідомлень та отримання інформації про стан і результати їх розгляду, Голова та службовці Національного агентства відповідно до їх повноважень, визначених цим Законом, керівники та уповноважені особи відповідних суб'єктів у частині повідомлень викривачів, розгляд яких віднесено до їх повноважень відповідно до цього Закону, інші уповноважені особи в частині інформації про статус викривачів у разі звернення викривача для отримання безоплатної правничої чи психологічної допомоги, визначеної цим Законом";

3) пункт 5 частини другої статті 53³ викласти в такій редакції:

"5) на безоплатну правничу допомогу у зв'язку із захистом прав викривача".

25. Пункт 1 частини восьмої статті 11 Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 1, ст. 1; 2016 р., № 10, ст. 99) викласти в такій редакції:

"1) прийом громадян та надання їм безоплатної первинної правничої допомоги з питання взяття на облік внутрішньо переміщених осіб".

26. Пункт 30 частини першої статті 4 Закону України "Про військово-цивільні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 13, ст. 87) викласти в такій редакції:

"30) створення відповідно до закону за рахунок коштів місцевого бюджету спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правничої допомоги, призначення і звільнення керівників цих установ, залучення в установленому законом порядку фізичних чи юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правничої допомоги".

27. У Законі України "Про правовий режим воєнного стану" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 28, ст. 250 із наступними змінами):

1) пункт 2 частини п'ятої статті 9 викласти в такій редакції:

"2) створення спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правничої допомоги, призначення на посади і звільнення з посад керівників цих установ, залучення фізичних чи юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правничої допомоги";

2) пункт 28 частини другої статті 15 викласти в такій редакції:

"28) створення відповідно до закону за рахунок коштів місцевого бюджету спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правничої допомоги, призначення і звільнення керівників цих установ, залучення в установленому законом порядку фізичних чи юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правничої допомоги".

28. Абзац другий частини четвертої статті 16 Закону України "Про виконавче провадження" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542) викласти в такій редакції:

"Повноваження адвоката як представника підтверджуються одним з таких документів:

1) довіреністю;

2) ордером, виданим відповідно до Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність";

3) дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правничої допомоги, виданим відповідно до Закону України "Про безоплатну правничу допомогу".

29. У Законі України "Про запобігання та протидію домашньому насильству" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 5, ст. 35):

1) пункт 1 частини першої статті 4 викласти в такій редакції:

"1) гарантування постраждалим особам безпеки та основоположних прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на життя, свободу та особисту недоторканість, на повагу до приватного та сімейного життя, на справедливий суд, на правничу допомогу, з урахуванням практики Європейського суду з прав людини";

2) пункт 5 частини третьої статті 6 викласти в такій редакції:

"5) центри з надання безоплатної правничої допомоги";

3) назву, абзаци перший і другий частини першої статті 13 викласти в такій редакції:

"Стаття 13. Повноваження центрів з надання безоплатної правничої допомоги у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

1. До повноважень центрів з надання безоплатної правничої допомоги у сфері запобігання та протидії домашньому насильству належать:

1) забезпечення надання безоплатної правничої допомоги постраждалим особам у порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу", у тому числі на базі загальних та спеціальних служб підтримки постраждалих осіб";

4) пункт 5 частини першої статті 14 викласти в такій редакції:

"5) надання відповідно до компетенції постраждалим особам соціальних послуг, медичної, соціальної, психологічної допомоги на безоплатній основі, сприяння наданню правничої допомоги, а також забезпечення тимчасового притулку для таких осіб та їхніх дітей у порядку, передбаченому законодавством";

5) пункт 5 частини четвертої статті 15 викласти в такій редакції:

"5) звітування центрів з надання безоплатної правничої допомоги через Координаційний центр з надання правничої допомоги";

6) пункт 4 частини другої статті 20 викласти в такій редакції:

"4) забезпечення постраждалим особам доступу до правосуддя та інших механізмів юридичного захисту, у тому числі шляхом надання безоплатної правничої допомоги у порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу";

7) пункт 5 частини першої статті 21 викласти в такій редакції:

"5) безоплатну правничу допомогу у порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу".

30. Пункт 13 частини третьої статті 3 Закону України "Про основи національного спротиву" (Відомості Верховної Ради України, 2021 р., № 41, ст. 339; із змінами, внесеними Законом України від 3 травня 2022 року № 2237-ІХ) викласти в такій редакції:

"13) участь у наданні населенню правничих послуг у порядку, передбаченому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу".

31. Статтю 9 Закону України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей" від 26 січня 2022 року № 2010-ІХ викласти в такій редакції:

"Стаття 9. Правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України

1. Особам, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, гарантується відшкодування витрат на професійну правничу допомогу, що надавалася таким особам для захисту їхніх прав і законних інтересів, у порядку та розмірах, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

2. Особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу на час позбавлення особистої свободи та після звільнення у зв'язку із захистом прав і законних інтересів, порушених через позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через 90 днів з дня його опублікування, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня, наступного за днем опублікування цього Закону:

розробити нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
м. Київ
10 квітня 2023 року
№ 3022-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 19 Закону України "Про професійну (професійно-технічну) освіту" щодо окремих аспектів процедури ліцензування

Верховна Рада України постановляє:

I. Статтю 19 Закону України "Про професійну (професійно-технічну) освіту" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 32, ст. 215; із змінами, внесеними Законом України від 5 листопада 2020 року № 990-ІХ) доповнити частинами сьомою і восьмою такого змісту:

"Підставами для переоформлення ліцензії, крім підстав, визначених Законом України "Про ліцензування видів господарської діяльності", також є:

1) реорганізація юридичних осіб, що мають ліцензії на провадження освітньої діяльності, шляхом злиття, приєднання або перетворення;

2) зміна форми власності закладу професійної (професійно-технічної) освіти;

3) реорганізація структурного підрозділу (філії) суб'єкта, що провадить освітню діяльність за відповідними професіями у сфері професійної (професійно-технічної) освіти;

4) зміна найменування чи юридичної адреси (без зміни місця провадження освітньої діяльності) закладу та/або відокремленого структурного підрозділу;

5) зміна назви професії (професійної назви роботи) або класу кваліфікаційного угруповання за Національним класифікатором України "Класифікатор професій", за якими здійснюються підготовка здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти та/або професійне (професійно-технічне) навчання.

Переоформлення ліцензії на провадження освітньої діяльності здійснюється без проведення процедури ліцензування на основі ліцензій відповідних юридичних осіб".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
м. Київ
10 квітня 2023 року
№ 3025-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про порядок перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів України та Російської Федерації

Верховна Рада України постановляє:

1. Припинити дію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про порядок перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів України та Російської Федерації, вчиненої 18 жовтня 2011 року в м. Донецьку та ратифікованої Законом України від 22 лютого 2012 року № 4423-VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 42, ст. 524).

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
м. Київ
10 квітня 2023 року
№ 3027-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Протоколу між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова про внесення змін до Угоди про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова від 13 листопада 2003 року

Верховна Рада України постановляє:

Протокол між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова про внесення змін до Угоди про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова від 13 листопада 2003 року, вчинений у м. Кишиневі 28 серпня 2021 року, який набирає чинності з дати отримання останнього письмового повідомлення про виконання Сторонами внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності зазначеним Протоколом, ратифікувати (додається).

Президент України
м. Київ
10 квітня 2023 року
№ 3028-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

Додаток див. на сайті www.golos.com.ua

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації та Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації, підписаної в м. Мінську 22 січня 2003 року

Верховна Рада України постановляє:

1. У зв'язку з докорінною зміною обставин припинити дію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації, вчиненої 22 січня 2003 року в м. Мінську та ратифікованої Законом України від 4 лютого 2004 року № 1434-IV (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 19, ст. 264).

2. У зв'язку з докорінною зміною обставин припинити дію Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації, підписаної в м. Мінську 22 січня 2003 року, вчиненого 29 вересня 2014 року в м. Мінську та ратифікованого Законом України від 8 квітня 2015 року № 298-VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 24, ст. 177).

3. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
м. Київ
10 квітня 2023 року
№ 3029-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

Додаток див. на сайті www.golos.com.ua

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про вихід з Угоди про проведення узгодженої політики у визначенні транспортних тарифів

Верховна Рада України постановляє:

1. Вийти з Угоди про проведення узгодженої політики у визначенні транспортних тарифів, вчиненої 17 січня 1997 року у м. Москві, ратифікованої із застереженням Законом України від 10 лютого 1998 року № 104/98-BP (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 26, ст. 152).

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
м. Київ
10 квітня 2023 року
№ 3031-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Бюджетного кодексу України

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 50–51, ст. 572) такі зміни:

1. У частині четвертій статті 13:

включити абзац чотирнадцятий такого змісту:

"підгрупа 4 – 30 відсотків дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є майнові права інтелектуальної власності, виключні майнові права на які належать державним науковим установам (крім державних наукових установ оборонно-промислового комплексу), державним університетам, академіям, інститутам";

в абзаці двадцять першому слова і цифри "підгруп 1 та 3 другої групи" замінити словами і цифрами "підгруп 1, 3 і 4 другої групи".

2. У статті 24²:

1) пункт 1 частини третьої після слів "фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування державного значення" доповнити словами "розвитку, будівництва, ремонту, облаштування, модернізації та утримання пунктів пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення";

2) частину п'яту доповнити абзацом другим такого змісту:

"Перелік заходів з розвитку, будівництва, ремонту, облаштування, модернізації та утримання пунктів пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення із зазначенням обсягів бюджетних коштів для фінансового забезпечення таких заходів затверджується Кабінетом Міністрів України".

2

3. Доповнити статтею 24⁶ такого змісту:

"Стаття 24⁶. Державний фонд декарбонізації та енергоефективної трансформації

1. Державний фонд декарбонізації та енергоефективної трансформації створюється у складі спеціального фонду Державного бюджету України.

2. Джерелами формування державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації є:

1) доходи державного бюджету, визначені пунктом 7⁵ частини третьої статті 29 цього Кодексу;

2) державні запозичення, залучені згідно з пунктом 1 частини третьої статті 15 цього Кодексу для реалізації інвестиційних проектів у сфері енергоефективності, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення викидів вуглецю;

3) інші надходження, визначені законом про Державний бюджет України.

3. Кошти державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації спрямовуються на:

1) фінансове забезпечення заходів та державних цільових програм у сфері енергоефективності, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення викидів вуглецю;

2) фінансове забезпечення компенсації, відшкодування, здешевлення зобов'язань фізичних та юридичних осіб за кредитними та лізинговими договорами, які укладені для реалізації енергоефективних заходів, впровадження енергосервісу, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення викидів вуглецю;

3) виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, отриманими державою на реалізацію інвестиційних проектів у сфері енергоефективності, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення викидів вуглецю.

4. Порядок використання коштів державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації затверджується Кабінетом Міністрів України".

4. У статті 29:

1) у частині другій:

у пункті 16¹ слова "загального фонду" замінити словами "спеціального фонду";

пункт 17 доповнити словами і цифрою "(крім надходжень, віднесених до підгрупи 4 другої групи власних надходжень бюджетних установ)";

3

2) частину третю доповнити пунктом 7⁵ такого змісту:

"7⁵) екологічний податок, що справляється за викиди в атмосферне повітря двоокису вуглецю стаціонарними джерелами забруднення".

5. У частині четвертій статті 30:

доповнити пунктом 2⁵ такого змісту:

"2⁵) заходи, визначені частиною третьою статті 24⁶ цього Кодексу (за рахунок джерел, визначених пунктом 7⁵ частини третьої статті 29 цього Кодексу)";

у пункті 9 слова "чотирнадцятим – двадцять першим" замінити словами "п'ятнадцятим – двадцять другим".

6. Пункт 7 частини дев'ятої статті 33 доповнити словами і цифрами "обсягу коштів державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації (за напрямками, визначеними частиною третьою статті 24⁶ цього Кодексу)".

7. Частину другу статті 59 після слів "державного фонду внутрішніх водних шляхів" доповнити словами "державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації".

8. Частину другу статті 61 доповнити пунктом 8⁶ такого змісту:

"8⁶) звіт про надходження і використання коштів державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації".

9. У розділі VI "Прикінцеві та перехідні положення":

1) у пункті 22² слова і цифри "частини четвертої статті 103² і частини четвертої статті 103³ цього Кодексу та" виключити, слова і цифри "Про Державний бюджет України на 2021 рік" замінити словами і цифрами "Про Державний бюджет України на 2022 рік", а цифри і слова "1 січня 2022 року" – цифрами і словами "1 січня 2023 року згідно з пунктом 11 розділу "Прикінцеві положення" Закону України "Про Державний бюджет України на 2022 рік";

2) пункт 22⁶ доповнити абзацом другим такого змісту:

"У період дії воєнного стану в Україні, як виняток з положень частини першої статті 72 і частини першої статті 74 цього Кодексу, місцеві запозичення від міжнародних фінансових організацій можуть спрямовуватися на поточні видатки місцевих бюджетів та надання фінансової підтримки комунальним підприємствам для погашення ними кредитів, залучених у міжнародних фінансових організацій у попередні періоди під місцеві гарантії, якщо таке цільове призначення передбачено умовами кредитних угод з міжнародними фінансовими організаціями";

4

3) доповнити пунктами 22⁷, 54¹ і 56 такого змісту:

"22⁷. Установити, що у період дії воєнного стану, як виняток з положень пункту 43 частини другої та пункту 6¹ частини третьої статті 29 цього Кодексу, надходження до Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях, визначені пунктом 2 частини п'ятої статті 12 Повітряного кодексу України, у повному обсязі зараховуються до спеціального фонду державного бюджету та спрямовуються на здійснення діяльності центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики в галузі цивільної авіації, участь та представництво України в міжнародних авіаційних організаціях";

"54¹. Дозволити Кабінету Міністрів України, як виняток з положень частини другої статті 57 цього Кодексу, спрямувати у 2023 році частину залишку коштів, джерелом формування яких були надходження спеціального фонду державного бюджету від внесків на регулювання, які сплачуються суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до статті 13 Закону України

"Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг", утвореного станом на 1 січня 2023 року, на здійснення заходів у сфері оборони";

"56. Установити, як виняток з положень частини другої статті 10, частини дев'ятої статті 13, статті 23, частини третьої статті 29, частини четвертої статті 30 і частини другої статті 57 цього Кодексу, що під час дії воєнного стану та протягом одного року, наступного за роком, в якому буде припинено або скасовано воєнний стан:

за рішенням Кабінету Міністрів України державним органам, які є головними розпорядниками коштів державного бюджету, можуть відкриватися рахунки у Національному банку України з метою залучення добровільних внесків (благодійних пожертв) від фізичних та юридичних осіб приватного права та/або публічного права для фінансового забезпечення заходів з відсічі збройної агресії проти України та ліквідації її наслідків, національної безпеки та оборони, відновлення, підтримки і розвитку України, надання гуманітарної допомоги;

такі кошти є джерелом формування спеціального фонду Державного бюджету України, обліковуються окремо у складі доходів, визначених пунктом 3 частини третьої статті 9 цього Кодексу, розподіляються Кабінетом Міністрів України (з відкриттям у разі потреби нових бюджетних програм, включаючи трансфerti місцевим бюджетам), якщо інше не передбачено порядками використання таких коштів;

порядки використання таких коштів визначаються Кабінетом Міністрів України;

за рішенням Кабінету Міністрів України може здійснюватися передача таких коштів з урахуванням їх цільового призначення іншому головному

5

розпоряднику коштів державного бюджету (з відкриттям у разі потреби нових бюджетних програм, включаючи трансфerti місцевим бюджетам);

на кінець бюджетного періоду залишки таких коштів зберігаються на рахунках спеціального фонду державного бюджету для покриття відповідних витрат у наступних бюджетних періодах з урахуванням цільового призначення таких коштів та з дотриманням вимог цього пункту;

Казначейство України на підставі звітів головних розпорядників коштів державного бюджету щомісячно складає звіти про надходження і використання таких коштів щодо кожного з відповідних рахунків, відкритих у Національному банку України, та не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним, подає зазначені звіти Верховній Раді України, Президенту України, Кабінету Міністрів України, Рахунковій палаті та Міністерству фінансів України;

головні розпорядники коштів державного бюджету щомісячно оприлюднюють на своїх офіційних сайтах інформацію про суму отриманих добровільних внесків (благодійних пожертв), перелік товарів, робіт і послуг, придбаних (наданих) за рахунок таких коштів протягом звітного періоду, загальну кількість зазначених товарів, робіт і послуг та загальну суму здійснених видатків за кожним видом зазначених товарів, робіт і послуг.

Залишки коштів, що утворилися на рахунках, відкритих у Національному банку України з метою залучення коштів, передбачених абзацом другим цього пункту, станом на 1 травня 2023 року, обліковуються, розподіляються та використовуються відповідно до цього пункту".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім пунктів 1, 3, 4, 5, 6, 7 і 8 розділу I цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2024 року.

2. Внести зміни до таких законів України:

1) у статті 3 Закону України "Про джерела фінансування дорожнього господарства України" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 14, ст. 60 із наступними змінами):

а) у частині четвертій:

пункт 1 після слів "фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування державного значення" доповнити словами "розвитку, будівництва, ремонту, облаштування, модернізації та утримання пунктів пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення";

доповнити пунктом 5 такого змісту:

"5) формування державного фонду внутрішніх водних шляхів";

6

б) після частини сьомої доповнити новою частиною такого змісту:

"Перелік заходів з розвитку, будівництва, ремонту, облаштування, модернізації та утримання пунктів пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення із зазначенням обсягів бюджетних коштів для фінансового забезпечення таких заходів затверджується Кабінетом Міністрів України".

У зв'язку з цим частини восьму – одинадцяту вважати відповідно частинами дев'ятою – дванадцятою;

2) пункт 16¹ частини першої статті 42 Закону України "Про Національний банк України" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238; із змінами, внесеними Законом України від 27 липня 2022 року № 2463–IX) викласти в такій редакції:

"16¹) веде під час дії воєнного стану та протягом одного року, наступного за роком, в якому буде припинено або скасовано воєнний стан, у визначеному ним порядку та з урахуванням положень пункту 56 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України рахунки:

державних органів, призначені для фінансового забезпечення заходів з відсічі збройної агресії проти України та ліквідації її наслідків, національної безпеки та оборони, відновлення, підтримки і розвитку України, надання гуманітарної допомоги;

для залучення коштів на підтримку Збройних Сил України;

Фонду розвитку підприємництва, призначені для отримання та обслуговування позик, кредитів, грантів за програмами та проектами іноземних держав, їх урядів та уповноважених ними органів та організацій, а також міжнародних організацій та установ, які надають міжнародну технічну допомогу відповідно до міжнародних договорів України".

3. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ
11 квітня 2023 року
№ 3035–IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України

Цей Закон встановлює порядок та особливості припинення державних підприємств за рішенням суб'єкта управління на основі принципів законності, відкритості та прозорості.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) керуючий припиненням – фізична особа, призначена суб'єктом управління для здійснення процедури припинення шляхом реорганізації або ліквідації об'єкта припинення одноособово без створення комісії з припинення;

2) об'єкт припинення – державне унітарне підприємство (далі – державне підприємство), щодо якого суб'єктом управління прийнято рішення про припинення;

3) план-графік процедури припинення (далі – план-графік) – документ, розроблений керуючим припиненням, що містить заходи з припинення підприємства, строки їх виконання, а також інші відомості, визначені законодавством;

4) суб'єкт управління – Фонд державного майна України.

2. Інші терміни в цьому Законі вживаються у значеннях, наведених у Цивільному кодексі України, Господарському кодексі України, Законі України "Про управління об'єктами державної власності", інших законодавчих актах України.

2

Стаття 2. Законодавство, що регулює процедуру припинення за рішенням суб'єкта управління

1. Процедура припинення за рішенням суб'єкта управління регулюється цим Законом, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань" та іншими законами.

2. Припинення за рішенням суб'єкта управління державних підприємств, майно яких було продано у процедурі приватизації як єдиний майновий комплекс, здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених статтею 23 цього Закону.

3. Дія цього Закону не поширюється на державні підприємства, особливості управління якими встановлено окремими законами.

4. Законодавчі та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

Стаття 3. Види припинення

1. Об'єкт припинення припиняється внаслідок реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації.

Стаття 4. Повноваження суб'єкта управління

1. Суб'єкт управління має право:

1) приймати рішення про припинення об'єктів припинення;

2) скасовувати прийняті рішення про припинення об'єктів припинення;

3) приймати рішення про продовження строку проведення процедури припинення;

4) здійснювати відбір, призначати та припиняти повноваження керуючого припиненням;

5) здійснювати контроль за діяльністю керуючих припиненням;

6) встановлювати додаткові заходи, що будуть невід'ємною частиною плану-графіка і є обов'язковими для здійснення припинення;

7) здійснювати компенсацію витрат керуючого припиненням, пов'язаних із здійсненням процедури припинення;

3

8) затверджувати:

а) план-графік та зміни до нього;

б) проміжний ліквідаційний баланс (у разі ліквідації об'єкта припинення);

в) передавальний акт (у разі реорганізації об'єкта припинення шляхом злиття, приєднання чи перетворення);

г) розподільчий баланс (у разі реорганізації об'єкта припинення шляхом поділу);

г) пропозиції керуючого припиненням щодо подальшого ходу та завершення процедури припинення;

д) ліквідаційний баланс (у разі ліквідації об'єкта припинення);

е) кошторис витрат керуючого припиненням, пов'язаних із здійсненням процедури припинення;

є) порядок відбору, призначення та припинення повноважень керуючого припиненням;

ж) типову форму плану-графіка;

9) погоджувати умови реалізації майна об'єкта припинення;

10) погоджувати умови залучення керуючим припиненням третіх осіб для забезпечення здійснення процедури припинення;

11) виконувати дії, спрямовані на формування та передачу архівних документів об'єкта припинення до архівних установ у випадках, передбачених цим Законом;

12) одержувати інформацію та документи від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій усіх форм власності та їх посадових осіб;

13) здійснювати інші повноваження, передбачені цим Законом.

Розділ II. ПРАВОВИЙ СТАТУС КЕРУЮЧОГО ПРИПИНЕННЯМ

Стаття 5. Порядок відбору, призначення та припинення повноважень керуючого припиненням

1. Керуючий припиненням призначається за його згодою на основі конкурсного відбору.

2. Відбір, призначення та припинення повноважень керуючого припиненням здійснюються в порядку, визначеному суб'єктом управління.

4

Стаття 6. Вимоги до керуючого припиненням

1. Керуючим припиненням може бути призначена особа, яка відповідає одній із таких вимог:

1) має право здійснювати діяльність арбітражного керуючого та протягом останніх трьох років як арбітражний керуючий не притягалася до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної чи кримінальної відповідальності;

2) перебував у трудових відносинах з об'єктом припинення протягом останнього року на керівній посаді;

3) має досвід управління державним підприємством не менше одного року, за умови що протягом строку перебування на посаді керівника державного підприємства стосовно неї не застосовувалися дисциплінарні стягнення і вона не притягалася до цивільно-правової, адміністративної чи кримінальної відповідальності за незаконну діяльність, пов'язану з виконанням повноважень керівника або керуючого припиненням державного підприємства;

4) виконувала повноваження голови комісії з припинення (ліквідаційної комісії, комісії з реорганізації) або ліквідатора на час набрання чинності цим Законом.

2. Не може бути призначена керуючим припиненням фізична особа:

1) яка визнана судом обмеженою у цивільній дієздатності або недієздатною;

2) яка не здатна виконувати обов'язки керуючого припиненням за станом здоров'я;

3) яка перебуває у трудових відносинах із суб'єктом управління або, незалежно від тривалості, займала посаду будь-якого рівня в суб'єкті управління протягом останніх 12 місяців;

4) яка позбавлена права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю відповідно до рішення суду, що набрало законної сили;

5) яка внесена до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (Реєстр корупціонерів);

6) яка має судимість;

7) до якої та/або членів сім'ї та близьких осіб якої застосовано спеціальні економічні або інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України "Про санкції";

8) яка та/або члени сім'ї якої є громадянами або резидентами держави, визнаної державою-агресором щодо України або державою-окупантом згідно із законодавством;

9) яка включена до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких запроваджені міжнародні санкції;

10) яка звільнена із займаної посади відповідно до Закону України "Про очищення влади";

11) яка була звільнена протягом останніх трьох років із посади керівника державного підприємства у зв'язку із виявленням невідповідності займаної посади або виконуваній роботі внаслідок недостатньої кваліфікації або систематичним невиконанням без поважних причин посадових обов'язків, або вчиненням за місцем роботи викрадення (у тому числі дрібного) майна державного підприємства, встановленого вироком суду, що набрав законної сили, чи постановою органу, до компетенції якого входить накладення адміністративного стягнення, крім випадків визнання в судовому порядку протиправним рішення про звільнення з цих підстав або скасування обвинувального вироку, рішення суду;

12) яка звільнена за систематичне невиконання без поважних причин обов'язків, покладених на неї законодавством про працю, трудовим договором або правилами внутрішнього трудового розпорядку;

13) повноваження керуючого припиненням якої були припинені протягом останніх трьох років за вчинення дисциплінарного проступку, грубе чи систематичне невиконання або неналежне виконання обов'язків, що виявило її невідповідність займаній посаді, крім випадків визнання в судовому порядку протиправним рішення про припинення повноважень з цих підстав або скасування обвинувального вироку, рішення суду.

Під грубим чи систематичним невиконанням або неналежним виконанням обов'язків керуючого припиненням розуміються повторювані умисні дії або бездіяльність, що призвели до неможливості завершення процедури припинення об'єкта припинення протягом строку, визначеного законом;

14) яка не відповідає хоча б одній з вимог, передбачених частиною першою цієї статті.

Стаття 7. Повноваження керуючого припиненням

1. З моменту призначення до керуючого припиненням переходять функції щодо управління об'єктом припинення, а також права та обов'язки керівника об'єкта припинення, у тому числі право:

1) вживати заходів, спрямованих на пошук, виявлення та повернення майна об'єкта припинення, що знаходиться у третіх осіб;

2) заявляти до третіх осіб вимоги та/або позови щодо повернення об'єкту припинення сум дебіторської заборгованості;

3) подавати до суду заяви про визнання недійсними правочинів (договорів) об'єкта припинення;

4) залучати на договірних засадах для забезпечення виконання своїх повноважень під час здійснення процедури припинення за рахунок об'єкта припинення інших осіб (аудиторів, юристів, суб'єктів оцінотної діяльності – суб'єктів господарювання тощо) шляхом укладення керуючим припиненням відповідних договорів у межах кошторису витрат керуючого припиненням, пов'язаних із здійсненням процедури припинення, затвердженого суб'єктом управління;

5) призначати за рахунок об'єкта припинення проведення аудиторських перевірок та експертиз з питань діяльності об'єкта припинення у межах кошторису витрат керуючого припиненням, пов'язаних з проведенням процедури припинення, затвердженого суб'єктом управління;

6) звертатися за інформацією, у тому числі щодо отримання копій документів, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, юридичних осіб, у тому числі банків та інших фінансових установ, організацій, громадських об'єднань, а також до фізичних осіб;

7) отримувати від банків, інших фінансових установ, небанківських надавачів платіжних послуг, емітентів електронних грошей інформацію про наявність рахунків/електронних гаманців та/або стан рахунків/електронних гаманців об'єкта припинення, інформацію про обсяг та обіг коштів/електронних грошей на рахунках у банку/небанківському надавачу платіжних послуг, електронних гаманців об'єкта припинення, а також інформацію про договори об'єкта припинення про зберігання цінностей або надання йому в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком;

8) звертатися до контролюючих органів із заявами про відстрочення, розстрочення та реструктуризацію грошових зобов'язань та/або податкового боргу, недоїмки із сплати єдиного внеску, а також списання безнадійного податкового боргу;

9) виконувати інші повноваження відповідно до закону.

2. Суб'єкт управління не несе відповідальності за шкоду, заподіяну керуючим припиненням третім особам.

Стаття 8. Строк дії повноважень керуючого припиненням

1. Керуючий припиненням виконує свої повноваження з моменту призначення до завершення або скасування процедури припинення об'єкта припинення, крім випадків дострокового припинення його повноважень.

2. У разі прийняття суб'єктом управління рішення про скасування процедури припинення керуючий припиненням за своєю згодою та за рішенням суб'єкта управління може продовжувати виконувати функції керівника із встановленням йому на час виконання зазначених функцій заробітної плати у розмірі однієї мінімальної заробітної плати за кожний місяць виконання таких функцій до моменту призначення суб'єктом управління іншого керівника підприємства.

Стаття 9. Грошова винагорода керуючого припиненням

1. Керуючий припиненням має право на отримання грошової винагороди, яка складається з основної грошової винагороди та додаткової грошової винагороди.

2. Додаткова грошова винагорода керуючого припиненням визначається в розмірі:

1) 5 (п'ять) відсотків ціни реалізації майна, стягнутого на користь об'єкта припинення, яке на день прийняття рішення про припинення перебувало у третіх осіб;

2) 3 (три) відсотки ціни реалізації майна об'єкта припинення, крім майна, зазначеного у пункті 1 цієї частини;

3) 3 (три) відсотки загальної суми дебіторської заборгованості, стягнутої з боржників об'єкта припинення за позовами, поданими керуючим припиненням.

У разі продажу єдиним лотом майна, зазначеного у пунктах 1 і 2 цієї частини, розмір додаткової грошової винагороди визначається як сума додаткових грошових винагор, вирахувана відповідно до пунктів 1 і 2 цієї частини щодо окремих складових цього лота.

У разі прийняття суб'єктом управління рішення про скасування процедури припинення з подальшим прийняттям рішення про приватизацію об'єкта припинення (або його частини) особою, яка виконувала повноваження керуючого припиненням у такій процедурі припинення на день прийняття рішення про її скасування та яка виконувала функції керівника державного підприємства відповідно до частини другої статті 8 цього Закону, виплачується додаткова грошова винагорода у розмірі 3 (трьох) відсотків ціни реалізації активів, проданих у результаті приватизації.

У разі прийняття суб'єктом управління рішення про скасування процедури припинення без подальшого прийняття рішення про приватизацію та якщо майно, зазначене у пункті 1 частини першої цієї статті, не було реалізовано, особою, яка виконувала повноваження керуючого припиненням у такій процедурі припинення на день прийняття рішення про її скасування, виплачується додаткова грошова винагорода у розмірі 3 (трьох) відсотків ціни реалізації активів, проданих у результаті приватизації.

виплачується додаткова грошова винагорода у розмірі 3 (трьох) відсотків вартості такого майна.

У разі прийняття суб'єктом управління рішення про скасування процедури припинення з подальшим прийняттям рішення про приватизацію особою, яка виконувала повноваження керуючого припиненням у такій процедурі припинення на день прийняття рішення про її скасування та яка продовжила виконувати функції керівника державного підприємства відповідно до частини другої статті 8 цього Закону, виплачується додаткова грошова винагорода, передбачена абзацом сьомим цієї частини, за умови, що відповідне майно не було реалізовано у скасованій процедурі припинення.

3. Право на виплату додаткової грошової винагороди виникає у керуючого припиненням з дня фактичного надходження грошових коштів, передбачених пунктами 1–3 частини другої цієї статті.

У разі прийняття суб'єктом управління рішення про скасування процедури припинення з подальшим прийняттям рішення про приватизацію у особи, яка виконувала повноваження керуючого припиненням у такій процедурі припинення на день прийняття рішення про її скасування та яка виконує функції керівника державного підприємства відповідно до частини

другої статті 8 цього Закону, право на виплату додаткової грошової винагороди виникає з дня прийняття рішення (наказу) про завершення процедури приватизації майна об'єкта припинення.

У разі прийняття суб'єктом управління рішення про скасування процедури припинення без подальшого прийняття рішення про приватизацію у особи, яка виконувала повноваження керуючого припиненням у такій процедурі припинення на день прийняття рішення про її скасування, право на виплату додаткової грошової винагороди виникає з дня прийняття рішення про скасування процедури припинення.

4. Основна грошова винагорода керуючому припиненням визначається в розмірі однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року, за кожний місяць виконання ним повноважень та нараховується керуючому припиненням відповідно до частини п'ятої цієї статті.

5. Основна грошова винагорода нараховується:

1) за період з дня призначення керуючого припиненням до дати затвердження суб'єктом управління проміжного ліквідаційного балансу у процедурі ліквідації або передавального акта/розподільного балансу у процедурі реорганізації, поданого керуючим припиненням;

2) за період з дня затвердження суб'єктом управління проміжного ліквідаційного балансу у процедурі ліквідації або передавального акта/розподільного балансу у процедурі реорганізації, поданого керуючим припиненням, до дати внесення до Єдиного державного реєстру юридичних

осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань запису про припинення об'єкта припинення.

У разі прийняття рішення про скасування процедури припинення основна грошова винагорода нараховується за період з дня призначення керуючого припиненням до дати прийняття такого рішення.

6. Основна грошова винагорода виплачується за рахунок грошових коштів об'єкта припинення, у тому числі отриманих внаслідок реалізації його майна під час здійснення процедури припинення.

У разі якщо в об'єкта припинення відсутні будь-які активи, що можуть бути реалізовані, основна грошова винагорода керуючому припиненням може виплачуватися суб'єктом управління за рахунок бюджетних призначень за спеціальним фондом Державного бюджету України.

Строк виплати основної грошової винагороди керуючому припиненням визначається суб'єктом управління.

Стаття 10. Витрати, пов'язані із здійсненням процедури припинення

1. До витрат, пов'язаних із здійсненням процедури припинення, належать:

1) витрати на виплату основної та додаткової грошових винагород керуючому припиненням;

2) витрати, пов'язані з утриманням і збереженням майна (активів) об'єкта припинення;

3) витрати на проведення оцінки та здійснення продажу майна (активів) об'єкта припинення (у випадках, встановлених законом);

4) витрати на проведення аудиту;

5) витрати на оплату адміністративних та нотаріальних послуг;

6) витрати на виготовлення технічної документації;

7) витрати на оплату послуг осіб, залучених керуючим припиненням для забезпечення виконання своїх повноважень;

8) витрати на сплату податків і зборів (обов'язкових платежів);

9) витрати на виплату заробітної плати та вихідної допомоги збільшеним працівникам об'єкта припинення та нараховані на ці суми страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та інше соціальне страхування;

10) судовий збір та інші судові витрати;

11) інші витрати, пов'язані із здійсненням процедури припинення.

2. Для отримання компенсації витрат керуючий припиненням надає суб'єкту управління документальне підтвердження витрат (договори, акти виконаних робіт або наданих послуг, чеки, квитанції, накладні тощо) з обґрунтуванням необхідності здійснення таких витрат у межах кошторису витрат керуючого припиненням, пов'язаних із здійсненням процедури припинення, затвердженого суб'єктом управління.

3. Витрати, пов'язані із здійсненням процедури припинення, компенсуються за рахунок грошових коштів об'єкта припинення, отриманих в результаті реалізації його майна під час здійснення процедури припинення, або за рахунок бюджетних призначень за спеціальним фондом Державного бюджету України. Склад та розмір таких витрат повинні бути документально підтверджені, економічно обґрунтовані та не суперечити вимогам законодавства. Зазначені витрати підлягають обов'язковому погодженню з суб'єктом управління об'єкта припинення в порядку, визначеному цим Законом.

У разі якщо в об'єкта припинення відсутні будь-які активи, що можуть бути реалізовані, витрати керуючого припиненням можуть компенсуватися суб'єктом управління за рахунок державного бюджету.

Розділ III. ПОРЯДОК ПРИПИНЕННЯ

Стаття 11. Рішення про припинення державного підприємства

1. Суб'єкт управління може прийняти рішення про припинення державного підприємства, щодо якого не прийнято рішення про приватизацію та не відкрито провадження у справі про банкрутство, з однієї з таких підстав:

1) не подано річну та проміжну фінансову звітність суб'єкту управління;

2) не подано річну та проміжну фінансову звітність до органу, до сфери управління якого належало таке державне підприємство;

3) не проведено відповідно до законодавства інвентаризацію об'єктів державної власності, балансоутримувачем яких є таке державне підприємство;

4) запис про майно, щодо якого державне підприємство є балансоутримувачем, відсутній в Єдиному реєстрі об'єктів державної власності;

5) не здійснюється діяльність за основним видом економічної діяльності;

6) діяльність не відповідає меті створення такого підприємства, що зазначена в рішенні про його створення або статуті (положенні);

7) основні засоби для здійснення основного виду господарської діяльності непридатні або відсутні;

8) статут не відповідає вимогам законодавства;

9) наявність запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань про недійсність свідцтва про державну реєстрацію такого підприємства.

Рішення про припинення державного підприємства приймається шляхом видачі відповідного організаційно-розпорядчого документа.

2. Рішення про припинення обов'язково має містити:

1) інформацію про призначення керуючого припиненням;

2) реєстраційний номер облікової картки платника податків (ПНД) керуючого припиненням або серію (за наявності) та номер паспорта – для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією (за наявності) та номером паспорта; ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України об'єкта припинення;

3) відомості про порядок і строк пред'явлення кредиторами своїх вимог до об'єкта припинення;

4) строк проведення процедури припинення об'єкта припинення;

5) строк подання керуючим припиненням суб'єкту управління плану-графіка та звіту про здійснення процедури припинення;

6) підстави, передбачені частиною першою цієї статті, для прийняття рішення про припинення.

Стаття 12. Строк проведення процедури припинення

1. Суб'єктом управління встановлюється строк проведення процедури припинення об'єкта припинення, який становить шість місяців.

2. Строк проведення процедури припинення, визначений частиною першою цієї статті, може бути продовжений за рішенням суб'єкта управління.

Стаття 13. Повідомлення про початок процедури припинення

1. Суб'єкт управління протягом трьох робочих днів з дати прийняття рішення про припинення публікує інформаційне повідомлення на своєму офіційному веб-сайті, що обов'язково має містити інформацію про найменування та інші реквізити об'єкта припинення, відомості про порядок і строк пред'явлення кредиторами своїх вимог до об'єкта припинення.

2. Керуючий припиненням або його представник, що діє на підставі довіреності, зобов'язаний протягом трьох робочих днів з дати прийняття рішення про припинення письмово повідомити орган, що здійснює державну реєстрацію, про початок процедури припинення шляхом подання державному реєстратору за місцем державної реєстрації об'єкта припинення рішення суб'єкта управління про припинення об'єкта припинення.

3. Керуючий припиненням зобов'язаний протягом трьох робочих днів з дати прийняття рішення про припинення письмово повідомити контролюючі органи за місцем обліку платника податків про початок процедури припинення об'єкта припинення.

Стаття 14. План-графік та звіт про проведення процедури припинення

1. Протягом п'яти робочих днів з дати призначення керуючий припиненням зобов'язаний подати суб'єкту управління в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису або у паперовому вигляді план-графік, складений за встановленою типовою формою, з обґрунтуванням необхідності проведення кожного заходу та очікуваного результату.

Типова форма плану-графіка встановлюється суб'єктом управління.

2. Суб'єкт управління протягом 10 робочих днів з дати одержання відповідного плану-графіка надає свій висновок про його погодження або відмову у погодженні.

3. Висновок про погодження або відмова у погодженні плану-графіка надається у формі листа, який підписує керівник суб'єкта управління.

У разі ненадання суб'єктом управління висновку про погодження або відмови у погодженні плану-графіка протягом 10 днів з дати одержання відповідного плану-графіка, такий план-графік вважається погодженим за принципом мовчазної згоди.

4. Якщо план-графік не відповідає вимогам цього Закону або заходи, зазначені керуючим припиненням у плані-графіку не є обґрунтованими, суб'єкт управління відмовляє в його погодженні із зазначенням недоліків такого плану-графіка. У такому разі керуючий припиненням зобов'язаний

протягом 10 робочих днів з дня отримання листа про відмову у погодженні плану-графіка усунути виявлені недоліки та повторно подати план-графік на погодження.

Суб'єкт управління протягом 10 робочих днів з дати одержання оновленого плану-графіка з усуненнями недоліками надає висновок про його погодження або відмову у погодженні.

5. Під час розгляду плану-графіка суб'єкт управління має право визначити додаткові заходи, що має здійснити керуючий припиненням, визначити строки їх виконання та повідомити про це керуючого припиненням.

6. Керуючий припиненням не менше одного разу на два місяці подає суб'єкту управління за встановленою типовою формою звіт про виконану роботу згідно з планом-графіком. Типова форма звіту встановлюється суб'єктом управління.

7. Невиконання, неналежне виконання керуючим припиненням без поважних причин обов'язкових заходів у строки, передбачені планом-графіком, або незгода виконувати додатково визначені суб'єктом управління у плані-графіку заходи може бути підставою для припинення повноважень та призначення іншого керуючого припиненням.

Стаття 15. Зобов'язання об'єкта припинення

1. Строк пред'явлення кредиторами своїх вимог до об'єкта припинення становить два місяці з дати внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань запису про рішення суб'єкта управління щодо припинення об'єкта припинення.

2. Вимоги кредитора, заявлені після спливу строку, встановленого частиною першою цієї статті, задовольняються з майна об'єкта припинення, що залишилося після задоволення вимог кредиторів, заявлених своєчасно.

3. Щодо кожної заявленої кредитором вимоги керуючий припиненням повідомляє кредитора про прийняте рішення не пізніше 30 днів з дати отримання відповідної вимоги.

4. Права та обов'язки юридичної особи – правонаступника за зобов'язаннями об'єкта припинення, що припиняється шляхом реорганізації, визначаються законодавством.

Стаття 16. Обов'язки керуючого припиненням

1. До затвердження проміжного ліквідаційного балансу керуючий припиненням зобов'язаний:

1) повідомити суб'єкта управління про участь об'єкта припинення в інших юридичних особах або надати відомості про створені об'єктом припинення господарські товариства, дочірні підприємства, представництва, філії, відокремлені підрозділи тощо;

2) здійснити аналіз даних бухгалтерського обліку та інших документів об'єкта припинення з метою отримання відомостей про доходи, видатки, активи та зобов'язання, кредиторську та дебіторську заборгованість;

3) вжити всіх можливих заходів щодо стягнення дебіторської заборгованості, зокрема заявити вимоги та/або позови про стягнення заборгованості з боржників об'єкта припинення;

4) вжити заходів щодо інвентаризації майна об'єкта припинення, а також майна його філій та представництв, дочірніх підприємств, господарських товариств, а також майна, що підтверджує його корпоративні права в інших юридичних особах, виявляти майно, яке перебуває у третіх осіб, та вживати заходів щодо його повернення;

5) забезпечити проведення незалежної оцінки майна об'єкта припинення у випадках, встановлених законом;

6) вжити заходів щодо закриття відокремлених підрозділів об'єкта припинення (філій, представництв);

7) забезпечити звільнення працівників об'єкта припинення відповідно до законодавства про працю;

8) до завершення строку пред'явлення вимог кредиторів вжити заходів щодо закриття рахунків, відкритих у фінансових установах, крім рахунка (у національній валюті), який визначений керуючим припиненням для здійснення процедури припинення, у тому числі для розрахунків з кредиторами під час процедури припинення об'єкта припинення.

2. Не пізніше 95 (дев'яносто п'яти) днів після внесення запису про державну реєстрацію припинення об'єкта припинення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань керуючий припиненням складає та подає на затвердження суб'єкту управління:

1) пропозиції з обґрунтуваннями щодо подальшого ходу та завершення процедури припинення, що може передбачати:

продаж майна об'єкта припинення у процесі приватизації; або

продаж майна об'єкта припинення у процедурі припинення; або

звернення до суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство;

2) проміжний ліквідаційний баланс (у разі ліквідації), що включає відомості про склад майна об'єкта припинення, перелік пред'явлених кредиторами вимог та результат їх розгляду;

3) передавальний акт (у разі злиття, приєднання або перетворення) або розподільчий баланс (у разі поділу), який має містити положення про правонаступництво щодо майна, прав та обов'язків об'єкта припинення, що припиняється шляхом поділу, стосовно всіх його кредиторів та боржників, включаючи зобов'язання, які оспорюються сторонами.

3. Невідповідність передавального акта або розподільного балансу вимогам, встановленим цією статтею, є підставою для відмови у внесенні до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань запису про припинення об'єкта припинення та в державній реєстрації юридичних осіб – правонаступників.

4. У разі виявлення фактів протиправних дій або бездіяльності працівників об'єкта припинення та/або будь-яких інших осіб стосовно об'єкта припинення керуючий припиненням зобов'язаний звернутися до правоохоронних органів із заявою про винчнення кримінального правопорушення, а також заявити від імені та в інтересах об'єкта припинення цивільні позови про відшкодування шкоди (збитків), заподіяної об'єкту припинення.

Стаття 17. Дії, що вчиняються у разі недостатності майна об'єкта припинення

1. Керуючий припиненням у місячний строк з дня затвердження проміжного ліквідаційного балансу, який свідчить про наявність ознак неплатоспроможності об'єкта припинення, зобов'язаний звернутися до суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство щодо об'єкта припинення відповідно до законодавства.

Стаття 18. Подання звітності

1. До моменту затвердження ліквідаційного балансу керуючий припиненням складає та подає до податкових органів та Пенсійного фонду України, а також до інших органів державної влади звітність об'єкта припинення за останній звітний період відповідно до вимог законодавства.

16

Стаття 19. Продаж майна та задоволення вимог кредиторів

1. Виплата грошових сум кредиторам об'єкта припинення, у тому числі за податками, зборами, єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, що належить сплатити до державного або місцевого бюджету, Пенсійного фонду України, здійснюється у порядку черговості, встановленому статтею 112 Цивільного кодексу України, з урахуванням вимог частини другої статті 16 цього Закону та особливостей, встановлених цією статтею.

2. Виплати кредиторам здійснюються після компенсації витрат, пов'язаних із здійсненням процедури припинення, крім виплат:

1) кредиторам, вимоги яких забезпечені заставою майна об'єкта припинення (забезпечені кредитори);

2) кредиторам, вимоги яких підтверджуються виконавчим документом, на підставі якого відкрито виконавче провадження, із внесенням відповідного запису до Єдиного реєстру боржників.

3. У разі недостатності в об'єкта припинення грошових коштів для компенсації витрат та задоволення вимог кредиторів керуючий припиненням у порядку, визначеному цим Законом, компенсує витрати та задовольняє вимоги кредиторів за рахунок грошових коштів, отриманих від реалізації майна об'єкта припинення.

4. Продаж майна об'єкта припинення здійснюється виключно на електронних аукціонах. Продаж такого майна, підготовка та проведення електронних аукціонів здійснюються в порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України для відчуження об'єктів державної власності відповідно до статті 5 Закону України "Про управління об'єктами державної власності".

Початкова вартість майна об'єкта припинення визначається на підставі звіту суб'єкта оціночної діяльності про ринкову вартість майна об'єкта припинення, що має відповідати вимогам Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні".

Першочергово пропонується для продажу майно об'єкта припинення виключно у складі майнового комплексу єдиним лотом. Якщо три електронні аукціони з продажу майна об'єкта припинення у складі майнового комплексу визнано такими, що не відбулися, керуючий припиненням здійснює продаж такого майна окремими лотами за рішенням суб'єкта управління об'єкта припинення у встановленому законодавством порядку. При цьому продаж майна окремими лотами не допускається у разі відкритих виконавчих проваджень або внесення записів щодо об'єкта припинення до Єдиного реєстру боржників.

17

Майновий комплекс для цілей цього Закону — це сукупність рухомого та нерухомого майна об'єкта припинення, що обліковується на його балансі.

Переможець аукціону набуває право власності на майно об'єкта припинення виключно після повної оплати вартості придбаного майна відповідно до порядку, передбаченого абзацом першим цієї частини.

Керуючий припиненням зобов'язаний не пізніше 10 банківських днів після зарахування грошових коштів від продажу майна на рахунок об'єкта припинення забезпечити задоволення вимог кредиторів, вимоги яких визнані керуючим припиненням.

Залишок коштів від реалізації майна об'єкта припинення використовується керуючим припиненням для фінансування витрат у процедурі припинення, а після їх компенсації залишок коштів перераховується до спеціального фонду Державного бюджету України.

5. У разі відкритих виконавчих проваджень щодо об'єкта припинення або внесення записів до Єдиного реєстру боржників щодо об'єкта припинення має право за погодженням з суб'єктом управління здійснити продаж майна у складі майнового комплексу єдиним лотом, за умови якщо вартість майна об'єкта припинення, визначена з метою формування початкової вартості на електронному аукціоні, перевищує більш ніж на 20 відсотків обсяг визнаної керуючим припиненням кредиторської заборгованості, з такими особливостями:

1) наявність виконавчих проваджень та відповідних записів у Єдиному реєстрі боржників щодо об'єкта припинення не є підставою для відмови у нотаріальному посвідченні правочину з продажу цього майна або підставою для відмови у видачі свідоцтва про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів);

2) керуючий припиненням зобов'язаний не пізніше 10 банківських днів після зарахування грошових коштів від продажу майна на рахунок об'єкта припинення письмово повідомити кредиторів та орган державної виконавчої служби і приватного виконавця, у яких виконавче провадження перебуває на виконанні, про можливість виконання зобов'язання, та після отримання необхідних реквізитів виконати зазначені зобов'язання.

6. Майно об'єкта припинення, крім майна, що не підлягає відчуженню відповідно до законодавства, що залишилося після компенсації витрат, пов'язаних з виконанням повноважень керуючого припиненням та задоволенням вимог кредиторів, підлягає реалізації в порядку, передбаченому частиною четвертою цієї статті. Кошти, отримані від реалізації такого майна, перераховуються до спеціального фонду Державного бюджету України.

18

Стаття 20. Ліквідаційний баланс

1. Після завершення розрахунків з кредиторами керуючий припиненням складає ліквідаційний баланс та подає його на затвердження суб'єкту управління.

2. Суб'єкт управління затверджує ліквідаційний баланс протягом 10 робочих днів з дня його надходження.

3. Якщо суб'єкт управління відмовляє у затвердженні ліквідаційного балансу із зазначенням недоліків такого ліквідаційного балансу, керуючий припиненням зобов'язаний протягом 10 робочих днів з дня отримання листа про відмову у затвердженні ліквідаційного балансу усунути виявлені недоліки та повторно подати такий баланс на затвердження.

Суб'єкт управління затверджує оновлений ліквідаційний баланс протягом 10 робочих днів з дня його надходження.

Стаття 21. Зберігання архівних документів

1. У разі ліквідації об'єкта припинення відповідна державна архівна установа зобов'язана прийняти архівні документи об'єкта припинення на зберігання без додаткових умов та видати керуючому припиненням довідку про прийняття документів, що відповідно до закону підлягають довгостроковому зберіганню.

Стаття 22. Завершення процедури припинення

1. Керуючий припиненням забезпечує подання документів до державного реєстратора для проведення державної реєстрації припинення об'єкта припинення.

2. У разі припинення об'єкта припинення, зобов'язаного згідно із законодавством передавати територіальній громаді об'єкти житлового фонду, у тому числі гуртожитки, заклади дошкільної освіти та об'єкти комунальної інфраструктури, керуючий припиненням передає такі об'єкти, а орган місцевого самоврядування зобов'язаний їх прийняти без додаткових умов у порядку, встановленому законом.

19

Стаття 23. Особливості припинення державних підприємств, єдиний майновий комплекс яких реалізовано у процедурі приватизації

1. Після укладення договору купівлі-продажу з переможцем аукціону з продажу єдиного майнового комплексу державного підприємства (далі — покупець) суб'єкт управління державного підприємства приймає рішення про ліквідацію цього державного підприємства або його реорганізацію шляхом приєднання до покупця за його пропозицією. У разі якщо покупець є фізичною особою або акціонерним товариством, суб'єкт управління державного підприємства приймає рішення про припинення державного підприємства шляхом його ліквідації. Керуючим припиненням такого державного підприємства може бути призначено представника покупця.

2. У разі призначення керуючим припиненням представника покупця у порядку, передбаченому частиною першою цієї статті, положення цього Закону щодо фінансування та компенсації витрат, пов'язаних із здійсненням процедури припинення, не застосовуються.

3. Покупець зобов'язаний протягом трьох місяців з моменту прийняття рішення про припинення об'єкта припинення виступити замовником та оплатити послуги з підготовки документів об'єкта припинення, що підлягають обов'язковому архівному зберіганню, у встановленому для передачі таких документів до архівних установ порядку. Передача документів до архівних установ здійснюється керуючим припиненням.

4. У разі невиконання покупцем умов, передбачених частиною третьою цієї статті, суб'єкт управління має право самостійно здійснити такі дії, а покупець зобов'язаний компенсувати їхню повну вартість.

Розділ IV. ОСОБЛИВОСТІ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Стаття 24. Реорганізація об'єкта припинення

1. Реорганізація об'єкта припинення шляхом злиття, приєднання, поділу та перетворення здійснюється відповідно до Цивільного кодексу України.

2. Керуючий припиненням об'єкта припинення, майно якого передано у податкову заставу, у випадку реструктуризації податкового боргу зобов'язаний діяти у порядку, передбаченому Податковим кодексом України.

20

Розділ V. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стаття 25. Здійснення витратів за рахунок спеціального фонду Державного бюджету України

1. У разі недостатності грошових коштів на рахунок об'єкта припинення для проведення заходів, пов'язаних з припиненням, за рахунок грошових коштів спеціального фонду Державного бюджету України здійснюються такі витрати:

1) фінансування витрат, пов'язаних із здійсненням процедури припинення об'єктів припинення;

2) компенсація витрат керуючому припиненням, пов'язаних із здійсненням процедури припинення об'єктів припинення;

3) оплата основної та додаткової грошових винагород керуючому припиненням;

4) ініціювання відкриття та здійснення процедур банкрутства об'єкта припинення.

Стаття 26. Звітність керуючого припиненням

1. Звіт про надходження та цільове використання коштів державного бюджету для реалізації заходів, пов'язаних з припиненням об'єкта припинення, подається керуючим припиненням суб'єкту управління один раз на два місяці.

Розділ VI. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Пункт 8¹ частини першої статті 49 Закону України "Про нотаріат" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383 із наступними змінами) доповнити абзацом третім такого змісту:

"Внесення до Єдиного реєстру боржників державного підприємства не є підставою для відмови у посвідченні договору купівлі-продажу, укладеного у процедурі припинення державного підприємства, відповідно до Закону України "Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України".

21

3. Фонду державного майна України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом розробити нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону.

4. Голови ліквідаційних комісій та комісій з реорганізації, ліквідатори, які виконують свої повноваження на день набрання чинності цим Законом, вважаються керуючими припиненням та до них застосовуються положення цього Закону.

Повноваження членів ліквідаційних комісій та комісій з реорганізації припиняються з дня набрання чинності цим Законом.

Ліквідаційні комісії/ліквідатори та комісії з реорганізації державних підприємств, єдині майнові комплекси яких були продані у процедурі приватизації, що діля на день набрання чинності цим Законом, діють до моменту припинення повноважень. Положення цього Закону щодо фінансування та компенсації витрат, пов'язаних із здійсненням процедури припинення, до таких комісій або ліквідаторів не застосовуються.

5. Тимчасово, до затвердження порядку конкурсного відбору щодо призначення та звільнення від виконання повноважень керуючого припиненням, призначення керуючого припиненням здійснюється суб'єктом управління з переліку арбітражних керуючих, внесених до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України, які є досвідченими і висококваліфікованими арбітражними керуючими або які протягом останніх трьох років здійснювали повноваження розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора у справах про банкрутство державних підприємств або господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, за умови що протягом строку здійснення таких повноважень стосовно таких арбітражних керуючих не застосовувалися дисциплінарні стягнення і вони не притягалися до цивільно-правової, адміністративної чи кримінальної відповідальності, наданого Міністерством юстиції України суб'єкту управління на його запит.

6. Тимчасово, до припинення чи скасування воєнного стану, критерії, зазначені у пунктах 1–3 частини першої статті 11 цього Закону, застосовуються з урахуванням особливостей, що діють під час дії воєнного стану.

7. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

22

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ
11 квітня 2023 року
№ 3037-IX

В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо використання та обігу піротехнічних виробів

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є :

І. Внести зміни до таких законів України:

1. Статтю 24 Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 27, ст. 218; 2004 р., № 36, ст. 434) викласти в такій редакції:

"Стаття 24. Захист населення від шкідливого впливу шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів

Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни при здійсненні будь-яких видів діяльності з метою запобігання утворенню і зменшення шкідливого впливу на здоров'я людини шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів зобов'язані:

здійснювати відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи для запобігання утворенню та зниження шуму до рівнів, визначених державними медико-санітарними нормативами та правилами;

забезпечувати під час роботи закладів громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та грального бізнесу, культури, під час проведення концертів, дискотек, масових святкових і розважальних заходів тощо дотримання рівнів звучання звуковідтворювальної апаратури та музичних інструментів у приміщеннях і на відкритих площах, а також рівнів шуму у прилеглих до них житлових і нежитлових будівлях не

2

вище визначених державними медико-санітарними нормативами та правилами;

вживати заходів для недопущення впродовж доби перевищення рівнів шуму, визначених державними медико-санітарними нормативами та правилами, в таких приміщеннях і на таких територіях (захищених об'єктах):

1) у приміщеннях житлових будинків і на прибудинковій території;

2) у приміщеннях закладів охорони здоров'я, санаторно-курортних закладах, будинках-інтернатах, закладах освіти, культури;

3) у приміщеннях готелів і гуртожитків;

4) у приміщеннях закладів громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та грального бізнесу, розташованих у межах населених пунктів;

5) у приміщеннях інших будівель і споруд, у яких постійно чи тимчасово перебувають люди;

6) на територіях парків, скверів, зон відпочинку, розташованих на території мікрорайонів і груп житлових будинків.

Шум на захищених об'єктах при здійсненні будь-яких видів діяльності не має перевищувати рівні, встановлені державними медико-санітарними нормативами для відповідного часу доби.

На захищених об'єктах із 22 до 8 години забороняються гучний спів і вигуки, користування звуковідтворювальною апаратурою та іншими джерелами побутового шуму, використання піротехнічних виробів.

Проведення на захищених об'єктах ремонтних робіт, що супроводжуються шумом, забороняється у робочі дні з 21 до 8 години, а у святкові та неробочі дні — цілодобово. Власник або орендар приміщень, у яких передбачається проведення ремонтних робіт, зобов'язаний повідомити мешканців прилеглих квартир про початок таких робіт. За згодою мешканців усіх прилеглих квартир ремонтні та будівельні роботи можуть проводитися також у святкові та неробочі дні. Шум, що утворюється під час проведення будівельних робіт, не повинен перевищувати державних медико-санітарних нормативів цілодобово.

Передбачені частинами другою, третьою та четвертою цієї статті вимоги щодо додержання тиші та обмеження певних видів діяльності, що супроводжуються шумом, не поширюються на випадки:

1) здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму до прилеглих приміщень, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;

2) здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму за межі таких приміщень;

3

3) запобігання виникненню та/або ліквідації наслідків аварій, стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій;

4) надання невідкладної допомоги, запобігання або припинення правопорушень;

5) запобігання крадіжкам, пожежам, а також виконання завдань цивільного захисту;

6) проведення зборів, мітингів, демонстрацій, походів, інших масових заходів, про які завчасно сповіщено органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування;

7) роботи обладнання і механізмів, що забезпечують життєдіяльність житлових і нежитлових будівель, за умови вжиття вичерпних заходів для максимального обмеження проникнення шуму до прилеглих приміщень, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;

8) відзначення встановлених законом святкових і неробочих днів, днів міст, інших свят відповідно до рішення місцевої ради, проведення спортивних змагань.

Використання феєрверків (піротехнічних виробів, призначених для використання під час розважальних заходів) класів F2, F3, F4 забороняється.

Продаж та/або передача у будь-який спосіб феєрверків класів F2, F3, F4 забороняється.

Продаж та/або передача у будь-який спосіб феєрверків класу F1 особам, які не досягли 16 років, забороняється.

Продаж та/або передача у будь-який спосіб сценічних піротехнічних виробів класу T1, інших піротехнічних виробів класу P1 дозволяється лише особам, які досягли 18 років, а сценічних піротехнічних виробів класу T2, інших піротехнічних виробів класу P2 — лише особам із спеціальною підготовкою. Класифікація піротехнічних виробів та вимоги до осіб із спеціальною підготовкою встановлюються Технічним регламентом піротехнічних виробів, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Органи місцевого самоврядування затверджують з урахуванням вимог цього Закону правила додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, якими з урахуванням особливостей окремих територій та захищених об'єктів встановлюють заборони та обмеження щодо певних видів діяльності, що супроводжуються утворенням шуму, а також визначають порядок проведення заходів з використанням вибухових речовин та/або піротехнічних виробів.

Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування в межах повноважень, встановлених законом, здійснюють контроль за додержанням керівниками та посадовими особами підприємств, установ, організацій усіх форм власності, а також громадянами, у тому числі фізичними особами — підприємцями, санітарного та екологічного законодавства, правил

додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, порядку та правил, передбачених законодавством, щодо виробництва, зберігання, перевезення, торгівлі та використання піротехнічних виробів, інших нормативно-правових актів у сфері захисту населення від шкідливого впливу шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів".

2. У Законі України "Про захист тварин від жорстокого поводження" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 27, ст. 230; 2021 р., № 47, ст. 382):

- 1) абзац другий частини першої статті 18 викласти в такій редакції:
- "використання оснащення, інвентарю та піротехнічних виробів (виробів, що містять вибухові речовини або вибухову суміш речовин, призначені для отримання теплового, світлового, звукового ефекту, газу, диму або поєднання таких ефектів у результаті самопідтримуваних екзотермічних хімічних реакцій), що призводять або можуть призвести до травмування тварин";
- 2) частину четверту статті 25 викласти в такій редакції:

"При поводженні з тваринами під час проведення спортивних, видовищних заходів, відео- та фотозйомок не допускається заподіяння їм травмувань, болю, знівечення, їх загибель, у тому числі внаслідок використання піротехнічних виробів".

3. У статті 32 Закону України "Про систему громадського здоров'я" від 6 вересня 2022 року № 2573–ІV:

- частини п'ятої – сьомою викласти в такій редакції:
- "5. Передбачені частинами другою, третьою і четвертою цієї статті вимоги щодо додержання тиші та обмеження певних видів діяльності, що супроводжуються шумом, не поширюються на випадки:

- 1) здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму за межі таких приміщень;
- 2) запобігання виникненню та/або ліквідації наслідків аварій, стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій;
- 3) надання невідкладної допомоги, запобігання або припинення правопорушень;
- 4) запобігання крадіжкам, пожежам, а також виконання завдань цивільної оборони;
- 5) проведення зборів, мітингів, демонстрацій, походів, інших масових заходів, про які завчасно сповіщено органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування;
- 6) роботи обладнання і механізмів, що забезпечують життєдіяльність житлових і нежитлових громадських будівель, за умови вжиття вичерпних

заходів для максимального обмеження проникнення шуму до прилеглих приміщень, у яких постійно чи тимчасово перебувають люди;

7) відзначення встановлених законом святкових і неробочих днів, дня міста, інших свят відповідно до рішення місцевої ради, проведення спортивних змагань.

6. Використання феєрверків (піротехнічних виробів, призначених для використання під час розважальних заходів) класів F2, F3, F4 забороняється.

Продаж та/або передача у будь-який спосіб феєрверків класів F2, F3, F4 забороняється. Продаж та/або передача у будь-який спосіб феєрверків класу F1 особам, які не досягли 16 років, забороняється. Продаж та/або передача у будь-який спосіб сценічних піротехнічних виробів класу T1, інших піротехнічних виробів класу P1 дозволяється лише особам, які досягли 18 років, а сценічних піротехнічних виробів класу T2 та інших піротехнічних виробів класу P2 – лише особам із спеціальною підготовкою. Класифікація піротехнічних виробів та вимоги до осіб із спеціальною підготовкою встановлюються Технічним регламентом піротехнічних виробів, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

7. Органи місцевого самоврядування затверджують правила додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, якими з урахуванням особливостей окремих територій (зокрема курортних, лікувально-оздоровчих, рекреаційних, заповідних) встановлюють заборони та обмеження щодо певних видів діяльності, що супроводжуються утворенням шуму, а також визначають порядок проведення заходів з використанням вибухових речовин та/або піротехнічних виробів";

доповнити частинною восьмою такого змісту:

"8. Органи державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог санітарного законодавства у відповідній сфері здійснюють контроль за додержанням суб'єктами господарювання, а також громадянами правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, порядку та правил, передбачених законодавством, щодо виробництва, зберігання, перевезення, торгівлі та використання піротехнічних виробів, інших нормативно-правових актів у сфері захисту населення від шкідливого впливу шуму".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня, наступного за днем його опублікування, крім пункту 3 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Дія абзацу двадцять шостого пункту 1 розділу I (частина сьома статті 24 Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення") та абзацу дванадцятого пункту 3 розділу I (абзац другий частини шостої статті 32 Закону України "Про систему громадського здоров'я") цього Закону не поширюється на експорт піротехнічних виробів класів F2, F3, F4 протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом.

3. Кабінету Міністрів України:

- 1) до набрання чинності цим Законом:
- привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
- забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;
- 2) поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону у 2023 році.
4. Органам місцевого самоврядування протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:
- прийняти рішення, необхідні для реалізації цього Закону;
- привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ
11 квітня 2023 року
№ 3039–ІХ

В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих особливостей організації примусового виконання судових рішень і рішень інших органів під час дії воєнного стану

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести зміни до таких законів України:

1. У пункті 6¹ розділу IV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 29, ст. 535 із наступними змінами):

1) перше речення підпункту 3 викласти в такій редакції:

"3) планові та позапланові перевірки діяльності приватних виконавців не проводяться, крім передбачених підпунктом 9 цього пункту перевірок приватних виконавців, стосовно яких є сумніви щодо факту здійснення ними своєї діяльності в офісі приватного виконавця";

2) доповнити підпунктами 5–11 такого змісту:

"5) приватний виконавець, який зупиняє свою діяльність, може замішуватися приватним виконавцем, який здійснює свою діяльність в іншому виконавчому окрузі, крім випадків, коли офіс приватного виконавця, який здійснюватиме заміщення, розташований у територіальній громаді, що належить до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України;

6) приватний виконавець, який має на виконанні виконавчі провадження, може зупинити свою діяльність на підставі пункту 1 чи 2 частини першої статті 42 цього Закону, за умови вирішення питання про своє

заміщення іншим приватним виконавцем. У такому разі укладення договору про заміщення приватного виконавця іншим приватним виконавцем здійснюється без погодження із стягувачем.

Такий приватний виконавець зобов'язаний повідомити Міністерство юстиції України про намір зупинити свою діяльність з підстави, передбаченої пунктом 1 чи 2 частини першої статті 42 цього Закону, не пізніше як за один робочий день та у той самий строк надати Міністерству юстиції України засвідчену належним чином копію договору про його заміщення іншим приватним виконавцем. Після прийняття Міністерством юстиції України відповідного наказу про зупинення діяльності приватного виконавця відомості про приватного виконавця, який здійснює заміщення, включаються до інформації автоматизованої системи виконавчого провадження, а також до Єдиного реєстру приватних виконавців України. До зазначених відомостей забезпечується вільний та безоплатний доступ відповідно до частини першої статті 8 Закону України "Про виконавче провадження".

Приватний виконавець, який здійснює заміщення, у разі отримання заяви стягувача повертає виконавчий документ стягувачу або відповідно до рішення стягувача передає його до відповідного органу державної виконавчої служби або іншому приватному виконавцю не пізніше трьох робочих днів з дня отримання відповідної письмової заяви;

7) договір про заміщення приватного виконавця може передбачати розподіл стягнутої основної винагороди між приватними виконавцями;

8) якщо після спливу 10-денного строку тимчасової відсутності приватного виконавця до Міністерства юстиції України не надійшло звернення приватного виконавця про зупинення діяльності на підставі пункту 2 частини першої статті 42 цього Закону, Рада приватних виконавців України за пропозицією Міністерства юстиції України або за власною ініціативою вносить відповідне подання.

У поданні Ради приватних виконавців України зазначається приватний виконавець, який здійснюватиме заміщення.

Якщо Радою приватних виконавців України протягом 10 робочих днів з дня отримання пропозиції Міністерства юстиції України не внесено відповідне подання, питання про зупинення діяльності приватного виконавця та його заміщення вирішується Міністерством юстиції України самостійно;

9) з метою належного контролю за тимчасовою відсутністю приватних виконавців, стосовно яких є сумніви щодо факту здійснення ними своєї діяльності в офісі приватного виконавця, Міністерство юстиції України на підставі письмового звернення сторони виконавчого провадження може провести відповідну перевірку приватного виконавця. Така перевірка здійснюється за місцезнаходженням офісу приватного виконавця, відомості про який внесено до Єдиного реєстру приватних виконавців України, а її

предметом є підтвердження факту здійснення приватним виконавцем своєї діяльності в офісі приватного виконавця.

Про дату і час проведення перевірки приватний виконавець повідомляється завчасно, але не пізніше ніж за п'ять календарних днів до дня її проведення, шляхом направлення повідомлення на адресу його електронної пошти, зазначену в Єдиному реєстрі приватних виконавців України, а також додатково засобами телефонного зв'язку.

У разі підтвердження за результатами перевірки факту відсутності приватного виконавця за місцезнаходженням його офісу такий приватний виконавець вважається тимчасово відсутнім.

До такого приватного виконавця застосовуються положення щодо зупинення його діяльності, встановлені підпунктом 8 цього пункту.

До тимчасової відсутності приватного виконавця також належить час його перебування поза межами території України та час проходження військової служби відповідно до Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу".

Особливості проведення перевірки приватних виконавців, стосовно яких є сумніви щодо факту здійснення ними своєї діяльності в офісі приватного виконавця, можуть встановлюватися Міністерством юстиції України;

10) у разі зупинення діяльності приватного виконавця на підставі пунктів 3, 4, 6 частини першої статті 42 цього Закону приватний виконавець протягом 10 робочих днів з дня отримання наказу Міністерства юстиції України про зупинення його діяльності зобов'язаний вирішити питання про своє заміщення іншим приватним виконавцем та у той самий строк надати Міністерству юстиції України засвідчену належним чином копію договору про його заміщення іншим приватним виконавцем.

Якщо протягом зазначеного строку приватним виконавцем не вирішено питання про заміщення та не надано відповідну копію договору, приватний виконавець, який здійснюватиме його заміщення, визнається Міністерством юстиції України на підставі пропозиції Ради приватних виконавців України.

Якщо Радою приватних виконавців України протягом 10 робочих днів з дня отримання запити Міністерства юстиції України не надано відповідну пропозицію, приватний виконавець, який здійснюватиме заміщення, визнається Міністерством юстиції України самостійно;

11) приватний виконавець, який має на виконанні незакінчені виконавчі провадження, може змінити виконавчий округ у разі, якщо його офіс розташований у територіальній громаді, що належить до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово

окупованої Російською Федерацією території України. Такий приватний виконавець продовжує примусове виконання виконавчих документів, що перебували у нього на виконанні у виконавчому окрузі, який він змінив, з урахуванням обмежень, встановлених законодавством про виконавче провадження.

Для зміни виконавчого округу приватний виконавець повідомляє Міністерство юстиції України про свій новий виконавчий округ, а також надає інформацію про офіс приватного виконавця у новому виконавчому окрузі не пізніше наступного робочого дня з дня зміни виконавчого округу. Відповідність офісу визначеним вимогам перевіряється у порядку, встановленому законодавством України.

Інформація про зміну виконавчого округу вноситься до Єдиного реєстру приватних виконавців України.

Під час зміни виконавчого округу не допускається розміщення офісу приватного виконавця в територіальній громаді, що належить до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України.

У новому виконавчому окрузі не допускається відкриття виконавчих проваджень, місцем виконання яких є територія попереднього виконавчого округу.

Приватний виконавець має право повторно змінити свій виконавчий округ на попередній виконавчий округ, у якому він здійснював діяльність, за умови передачі виконавчих проваджень, відкритих у виконавчому окрузі, у якому він наразі здійснює діяльність, до органу державної виконавчої служби або іншого приватного виконавця в порядку, встановленому Міністерством юстиції України".

2. У Законі України "Про виконавче провадження" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542 із наступними змінами):

1) в абзаці другому частини десятої статті 27 цифри "19" замінити цифрами "19¹";

2) у статті 39:

у частині першій:

пункт 19 в редакції Закону України від 15 липня 2021 року № 1662–ІХ вважати пунктом 19¹;

пункт 19 в редакції Закону України від 14 липня 2021 року № 1639–ІХ вважати пунктом 19²;

у частині третій цифри "14–19" замінити цифрами "14–18, 19¹";

3) пункт 10² розділу XIII "Прикінцеві та перехідні положення" викласти в такій редакції:

"10². До набрання чинності законом щодо врегулювання відносин за участю осіб, пов'язаних з державою-агресором, зупиняється вчинення виконавчих дій, забороняється заміна стягувачів у виконавчих провадженнях, стягувачами за якими є Російська Федерація або такі особи:

громадяни Російської Федерації;

юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства Російської Федерації;

юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства, відмінного від законодавства України, серед кінцевих бенефіціарних власників, членів або учасників (акціонерів) яких є Російська Федерація, громадянин Російської Федерації або юридична особа, створена та зареєстрована відповідно до законодавства Російської Федерації.

Зазначене обмеження не застосовується до громадян Російської Федерації, які проживають на території України на законних підставах, та юридичних осіб, створених та зареєстрованих відповідно до закону України, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером) яких є виключно громадяни Російської Федерації, які проживають на території України на законних підставах, або виключно громадяни України та громадяни Російської Федерації, які проживають на території України на законних підставах.

Тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ:

1) фізичні особи – боржники, на кошти яких накладено арешт органами державної виконавчої служби, приватними виконавцями, можуть здійснювати видаткові операції з поточного рахунку на суму в розмірі, що протягом одного календарного місяця не перевищує двох розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом про Державний бюджет України на 1 січня поточного календарного року, а також сплачувати податки, збори без урахування такого арешту, за умови що такий поточний рахунок визначений для здійснення видаткових операцій у порядку, встановленому цим підпунктом. Звернення стягнення у межах зазначеної суми на такому рахунку не здійснюється.

У разі накладення арешту на кошти, розміщені на декількох поточних рахунках фізичної особи – боржника в одному банку або на поточних рахунках у різних банках, для здійснення видаткових операцій має бути визначений лише один поточний рахунок фізичної особи – боржника в одному банку.

У разі наявності декількох виконавчих проваджень стосовно однієї фізичної особи – боржника для усіх виконавчих проваджень визначається один поточний рахунок для здійснення видаткових операцій. Кількість виконавчих проваджень не впливає на розмір суми, яка не підлягає зверненню стягнення і на яку фізична особа – боржник може здійснювати видаткові операції.

Для визначення такого поточного рахунку у банку фізична особа – боржник звертається до органу державної виконавчої служби, приватного виконавця, який наклав арешт на кошти фізичної особи – боржника, і заявою про визначення поточного рахунку у банку для здійснення видаткових операцій. Заява може бути подана в паперовій формі (нарочою або засобами поштового зв'язку) або в електронній формі з дотриманням вимог, встановлених Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг".

У заяві зазначаються номер поточного рахунку, який фізична особа – боржник просить визначити для здійснення видаткових операцій, та найменування банку, в якому відкрито такий рахунок. Фізична особа – боржник несе відповідальність за достовірність зазначеної у заяві інформації.

Державний, приватний виконавець протягом двох робочих днів з дня отримання відповідної заяви фізичної особи – боржника вносить постанову про визначення поточного рахунку фізичної особи – боржника у банку для здійснення видаткових операцій та невідкладно, не пізніше наступного робочого дня після винесення постанови:

надає/надсилає відповідну постанову банку (обслуговуючому банку);

перевіряє наявність інших виконавчих проваджень, відкритих стосовно фізичної особи – боржника, та, у разі якщо стосовно фізичної особи – боржника відкриті інші виконавчі провадження, одночасно надає/надсилає відповідну постанову до органів державної виконавчої служби або приватному виконавцю, які здійснюють примусове виконання у таких виконавчих провадженнях. У такому разі поточний рахунок, зазначений у відповідній постанові, вважається визначеним для здійснення видаткових операцій і в межах таких виконавчих проваджень.

Зупинення вчинення виконавчих дій або зупинення виконавчого провадження не є підставою для відмови у визначенні поточного рахунку для здійснення видаткових операцій.

У разі надходження від державного, приватного виконавця постанови про визначення поточного рахунку фізичної особи – боржника для здійснення видаткових операцій банк за визначенням у постанові рахунок здійснює видаткові операції на суму коштів у розмірі, встановленому цим підпунктом.

Особливості взаємодії органів державної виконавчої служби та приватних виконавців при визначенні поточного рахунку фізичної особи –

боржника у банку для здійснення видаткових операцій можуть встановлюватися Міністерством юстиції України;

2) юридичні особи – боржники, самозайняті особи (які використовують найману працю фізичних осіб), на кошти яких накладено арешт органами державної виконавчої служби, приватними виконавцями, можуть здійснювати видаткові операції з поточних рахунків виключно для виплати заробітної плати в розмірі не більше п'яти розмірів мінімальної заробітної плати на місяць на одного працівника такої юридичної особи чи самозайнятої особи, а також для сплати податків, зборів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Контроль за дотриманням встановлених законом вимог під час здійснення виплат покладається на службових осіб юридичної особи – боржника, самозайняту особу відповідно;

3) припиняється звернення стягнення на пенсію, стипендію (крім рішень про стягнення аліментів, про відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю внаслідок кримінального правопорушення, та рішень, боржниками за якими є громадяни Російської Федерації);

4) визначені цим Законом строки перериваються та встановлюються з дня припинення або скасування воєнного стану;

5) зупиняється дія постанов державних виконавців про встановлення тимчасового обмеження боржника у праві користування вогнепальною мисливською, пневматичною та охолощеною зброєю, пристроями вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, спорядженими гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металними снарядами не смертельної дії.

Зупиняється у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, вчинення виконавчих дій у виконавчих провадженнях з виконання рішень (крім рішень за позовами фізичних осіб про стягнення заробітної плати, грошового забезпечення військовослужбовців, його перерахунку, щодо забезпечення військовослужбовців житлом), боржниками за якими є підприємства оборонно-промислового комплексу, визначені в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, органи військового управління, з'єднання, військові частини, вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти, установи та організації, які входять до складу Збройних Сил України, рішень про стягнення з фізичної особи заборгованості за житлово-комунальні послуги на території територіальних громад, що належать до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово

окупованої Російською Федерацією території України, або якщо стягнення заборгованості за житлово-комунальні послуги здійснюється щодо нерухомого майна, яке є місцем постійного проживання такої фізичної особи і було знищено або пошкоджено внаслідок воєнних (бойових) дій.

Положення, передбачені абзацом двадцять другим цього пункту, не поширюються на рішення, стягувачами за якими є держава, органи Пенсійного фонду України, інші державні цільові фонди, суб'єкти, визначені в абзаці двадцять другому цього пункту, а також на рішення про відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю внаслідок кримінального правопорушення.

Забороняється відкриття виконавчих проваджень на підставі виконавчих написів нотаріусів, вчинених на кредитних договорах, які не посвідчені нотаріально.

Забороняється у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, відкриття виконавчих проваджень та вжиття заходів примусового виконання рішень на території територіальних громад, що належать до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України (з дати віднесення територій до таких, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій до моменту виключення таких територій з переліку).

За рішеннями про стягнення аліментів підприємства, установи, організації, фізичні особи, фізичні особи – підприємці, які здійснюють відрахування із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника, перераховують стягнуті кошти на визначений у заяві або зверненні стягувача рахунок, а у разі відсутності реквізитів рахунка стягувача – на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби, приватного виконавця.

У період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, постановою або інший процесуальний документ (або їх частина), винесені у виконавчому провадженні приватним виконавцем, якщо вони суперечать вимогам законодавства щодо примусового виконання рішень, можуть бути скасовані за зверненням сторони виконавчого провадження або особи, права якої порушені, постановою керівника структурного підрозділу Міністерства юстиції України, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері примусового виконання рішень, або особи, яка виконує його обов'язки,

крім випадків, якщо наявна інформація про судове провадження, ініційоване особою, яка подала звернення, у зв'язку із спором між ними самими сторонами з такого самого предмета і з тієї самої підстави. Банкам чи іншим фінансовим установам така постанова надсилається поштою або на офіційну електронну адресу, а також може бути вручена під розписку.

У період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, приватний виконавець за заявою сторони виконавчого провадження або з власної ініціативи, за умови наявності об'єктивних підстав, має право своєю постановою скасувати постанову чи інший процесуальний документ (або їх частину), винесені ним у виконавчому провадженні".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ
11 квітня 2023 року
№ 3048-ІХ

В.О. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№ 13–17, ст. 112) такі зміни:

1. У статті 12:

у пункті 12.3:

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

"На період дії воєнного чи надзвичайного стану в Україні на територіях, де тимчасово не здійснюються свої повноваження відповідні сільські, селищні, міські ради, рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів та/або надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів мають право приймати відповідні військові адміністрації та військово-цивільні адміністрації у порядку, передбаченому цим Кодексом для сільських, селищних, міських рад";

підпункт 12.3.7 доповнити абзацами другим і третім такого змісту:

"Для абзацу першого цього підпункту не поширюється на прийняття сільськими, селищними, міськими радами, військовими адміністраціями та військово-цивільними адміністраціями рішень про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяв платників податків про визнання земельних ділянок непридатними для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами (з обов'язковим зазначенням кадастрових номерів таких земельних ділянок), а також про внесення змін до таких рішень.

Рішення про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяв платників податків про визнання земельних ділянок непридатними для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами повинні прийматися на кожний календарний рік окремо, за умови наявності відповідних заяв платників податків, та на період не більше ніж до кінця поточного календарного року";

у пункті 12.4:

абзац перший викласти в такій редакції:

"12.4. До повноважень сільських, селищних, міських рад, військових адміністрацій та військово-цивільних адміністрацій щодо податків та зборів належать";

доповнити підпунктом 12.4.6 такого змісту:

"12.4.6. надання інформації контролюючим органам за місцезнаходженням земельних ділянок щодо рішень про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів, прийнятих на підставі заяв платників податків про визнання земельних ділянок непридатними для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами. Така інформація надається в електронному вигляді у порядку та за формою, затвердженими Кабінетом Міністрів України, протягом 10 календарних днів з дня прийняття відповідного рішення з обов'язковим зазначенням кадастрових номерів земельних ділянок, щодо яких прийнято відповідне рішення".

2. Пункт 38¹.2 статті 38¹ доповнити абзацами сьомим і восьмим такого змісту:

"земельних ділянок, земельних часток (паїв), за які не нараховувалися та не сплачувалися плата за землю або єдиний податок четвертої групи, що перебувають у консервації, або забруднені вибухонебезпечними предметами, або щодо яких прийнято рішення про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяв платників податків про визнання земельних ділянок непридатними для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами.

Мінімальне податкове зобов'язання для земельних ділянок, земельних часток (паїв), передбачених абзацом сьомим цього пункту, не визначається за період, за який не визначається плата за землю або єдиний податок четвертої групи".

3. У підпункті 49.18.3 пункту 49.18 статті 49 слова та цифри "підпунктами 49.18.4 та 49.18.5" замінити словом та цифрами "підпунктом 49.18.4".

4. Пункт 70.15 статті 70 доповнити підпунктом 70.15.3 такого змісту:

"70.15.3. передаються до Єдиного державного демографічного реєстру для проведення верифікації даних про фізичних осіб відповідно до частин

четвертої та сьомої статті 34 Закону України "Про публічні електронні реєстри" в обсягах та порядку, встановлених Кабінетом Міністрів України".

5. В абзаці першому підпункту "а" та підпункті "в" пункту 176.1 статті 176 слова "цього розділу" замінити словами "цього Кодексу".

6. В абзаці першому пункту 177.11 статті 177 слово і цифри "підпунктом 49.18.5" замінити словом і цифрами "підпунктом 49.18.4".

7. Пункт 179.2 статті 179 викласти в такій редакції:

"179.2. Відповідно до цього Кодексу обов'язок платника податку щодо подання податкової декларації вважається виконаним і податкова декларація не подається, крім випадків, коли подання податкової декларації прямо передбачено цим Кодексом, якщо такий платник податку отримував:

доходи, у тому числі іноземні доходи, які згідно з цим Кодексом не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу;

доходи виключно від податкових агентів незалежно від виду та розміру нарахованого (виплаченого, наданого) доходу;

доходи від операцій продажу (обміну) майна, дарування, дохід від яких відповідно до цього Кодексу не оподатковується, оподатковується за нульовою ставкою та/або з яких при нотаріальному посвідченні договорів, за якими був сплачений податок відповідно до цього розділу;

доходи у вигляді об'єктів спадщини, які відповідно до цього розділу оподатковуються за нульовою ставкою податку та/або з яких сплачено податок відповідно до пункту 174.3 статті 174 цього Кодексу.

Також податкова декларація не подається у випадках, прямо передбачених цим Кодексом.

У разі якщо платник податку зобов'язаний подавати податкову декларацію відповідно до інших положень цього Кодексу, то в ній поряд з іншими доходами зазначаються доходи, передбачені цим пунктом".

8. Абзац перший підпункту 266.7.4 пункту 266.7 статті 266 викласти в такій редакції:

"266.7.4. Органи державної реєстрації прав на нерухоме майно зобов'язані у 15-денний строк після закінчення податкового (звітного) кварталу подавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, відомості, необхідні для розрахунку та управління податку фізичними та юридичними особами, станом на перше число відповідного кварталу в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій, надає відомості у строки та в

порядку, встановлені підпунктом 70.16.7¹ пункту 70.16 статті 70 цього Кодексу".

9. У статті 283:

у пункті 283.1:

підпункт 283.1.2 викласти в такій редакції:

"283.1.2. земельні ділянки, що перебувають у консервації, або землі сільськогосподарських угідь, які перебувають у стадії сільськогосподарського освоєння";

доповнити підпунктом 283.1.9 такого змісту:

"283.1.9. земельні ділянки, забруднені вибухонебезпечними предметами";

доповнити пунктом 283.2 такого змісту:

"283.2. Не сплачується податок за земельні ділянки, непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами, у випадку прийняття сільськими, селищними, міськими радами, військовими адміністраціями та військово-цивільними адміністраціями рішень про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів у порядку, визначеному цим Кодексом".

10. Доповнити статтею 283¹ такого змісту:

"Стаття 283¹. Особливості визначення земельного податку за земельні ділянки, що перебувають у консервації, або забруднені вибухонебезпечними предметами, або непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами

283¹.1. Підставою для ненарахування земельного податку відповідно до підпункту 283.1.2 пункту 283.1 статті 283 цього Кодексу є дані Державного земельного кадастру.

Земельний податок за земельні ділянки, визначені підпунктом 283.1.2 пункту 283.1 статті 283 цього Кодексу, не нараховується та не сплачується за період:

а) у частині земель державної та комунальної власності – з першого числа місяця, у якому відповідним органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування, що здійснює розпорядження земельними ділянками державної та комунальної власності відповідно до повноважень, визначених статтею 122 Земельного кодексу України, прийнято рішення про затвердження робочого проекту землеустрою щодо консервації земельної ділянки, до останнього числа місяця, в якому завершуються заходи щодо

охорони земель і ґрунтів згідно з відомостями Державного земельного кадастру;

б) у частині земель приватної власності – з дня внесення відомостей до Державного земельного кадастру про заходи щодо охорони земель і ґрунтів на підставі затвердженого робочого проекту землеустрою щодо консервації земель до останнього числа місяця, в якому завершуються заходи щодо охорони земель і ґрунтів згідно з відомостями Державного земельного кадастру.

Нарахування земельного податку відновлюється починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому завершено заходи щодо охорони земель і ґрунтів згідно з відомостями Державного земельного кадастру.

У разі подання платником податку до контролюючого органу рішення відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, що здійснює розпорядження земельними ділянками державної та комунальної власності відповідно до повноважень, визначених статтею 122 Земельного кодексу України, про затвердження робочого проекту землеустрою щодо консервації земельної ділянки, відомості про заходи щодо охорони земель і ґрунтів яких відсутні у базах даних інформаційних систем центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, нарахування земельного податку до отримання контролюючим органом відповідних даних з Державного земельного кадастру здійснюється на підставі відомостей, наданих платником податку.

У разі виявлення розбіжностей між даними контролюючих органів та даними, підтвердженими платником земельного податку на підставі оригіналів або належним чином засвідчених копій рішень відповідних органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування, що здійснюють розпорядження земельними ділянками державної та комунальної власності відповідно до повноважень, визначених статтею 122 Земельного кодексу України, про затвердження робочого проекту землеустрою щодо консервації земельної ділянки контролюючий орган, до якого звернувся платник земельного податку, протягом 10 робочих днів здійснює перерахунок суми податку і надсилає (вручає) йому нове податкове повідомлення-рішення разом з детальним розрахунком суми податку. Попереднє податкове повідомлення-рішення вважається скасованим (відкликаним).

283¹.2. Підставою для ненарахування земельного податку відповідно до підпункту 283.1.9 пункту 283.1 статті 283 цього Кодексу у частині земельних ділянок, забруднених вибухонебезпечними предметами, є дані Державного земельного кадастру.

Земельний податок за земельні ділянки, визначені підпунктом 283.1.9 пункту 283.1 статті 283 цього Кодексу, у частині земельних ділянок, забруднених вибухонебезпечними предметами, не нараховується за період, коли земельні ділянки були забруднені вибухонебезпечними предметами.

Період, коли земельні ділянки визнаються забрудненими вибухонебезпечними предметами, визначається як період, що починається з першого числа місяця, на який припадає дата початку обстеження земельної ділянки операторами протиміної діяльності, та завершується останнім числом місяця, в якому такі земельні ділянки визнані придатними для використання.

Для земельних ділянок, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) активні бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, період, коли земельні ділянки визнаються забрудненими вибухонебезпечними предметами, визначається як період, що починається з першого числа місяця, що настає за місяцем, в якому завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території (у тому числі коли дата початку обстеження небезпечної території операторами протиміної діяльності настає після дати завершення бойових дій або тимчасової окупації на відповідній території), за умови подання платником плати за землю до органу місцевого самоврядування, військової адміністрації або військово-цивільної адміністрації заяви про потенційне забруднення земельної ділянки вибухонебезпечними предметами та прийняття таким органом місцевого самоврядування, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією рішення про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів щодо земельної ділянки, зазначеної у такій заяві, та завершується останнім числом місяця, в якому такі земельні ділянки визнані придатними для використання.

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Нарахування земельного податку за земельні ділянки, визначені підпунктом 283.1.9 пункту 283.1 статті 283 цього Кодексу, у частині земельних ділянок, забруднених вибухонебезпечними предметами, відновлюється починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому такі земельні ділянки визнані придатними для використання.

283¹.3. Підставою для ненарахування земельного податку відповідно до пункту 283.2 статті 283 цього Кодексу у частині земельних ділянок, непридатних для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами, є інформація, зазначена у підпункті 12.4.6 пункту 12.4 статті 12 цього Кодексу.

Ненарахування земельного податку за земельні ділянки, непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами, здійснюється протягом періоду, що починається з першого числа місяця, на який припадає дата прийняття сільською, селищною, міською радою, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією рішення про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяви платника податків, та

7

завершується останнім числом місяця, на який припадає дата, що настає раніше, – або останній день строку, на який надано пільгу зі сплати місцевих податків та/або зборів відповідно до прийнятого рішення (у тому числі з урахуванням змін, внесених до такого рішення), або дата скасування відповідного рішення, або дата початку обстеження земельної ділянки операторами протиміної діяльності чи визнання земельної ділянки придатною для використання.

У разі подання платником податків до контролюючого органу рішення відповідного органу місцевого самоврядування, військової адміністрації або військово-цивільної адміністрації про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяви платника податків, інформація про які відсутня у базах даних інформаційних систем центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, нарахування земельного податку до отримання контролюючим органом відповідних даних з Державного земельного кадастру здійснюється на підставі відомостей, наданих платником податків.

У разі виявлення розбіжностей між даними контролюючих органів та даними, підтвердженими платником земельного податку на підставі оригіналів або належним чином засвідчених копій рішень відповідних органів місцевого самоврядування, військової адміністрації або військово-цивільної адміністрації про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяви платника податків контролюючий орган, до якого звернувся платник земельного податку, протягом десяти робочих днів здійснює перерахунок суми податку і надсилає (вручає) йому нове податкове повідомлення-рішення разом з детальним розрахунком суми податку. Попереднє податкове повідомлення-рішення вважається скасованим (відкликаним)".

11. Пункт 286.1 статті 286 після абзацу сьомого доповнити новим абзацом такого змісту:

"е) дані Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначеного у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку".

У зв'язку з цим абзаци восьмий – десятий вважати відповідно абзацами дев'ятим – одинадцятим.

12. У статті 288:

пункт 288.4 викласти в такій редакції:

"288.4. Розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем (крім випадків консервації таких земельних ділянок або визнання земельних ділянок забрудненими (потенційно забрудненими) вибухонебезпечними предметами)";

8

доповнити пунктом 288.8 такого змісту:

"288.8. За земельні ділянки, визначені цим пунктом, у цілях розрахунку орендної плати розмір податкових зобов'язань з орендної плати визначається з урахуванням положень, визначених цим Кодексом.

Не нараховується орендна плата за договорами оренди земельних ділянок державної і комунальної власності, щодо яких відповідним органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування, що здійснюють розпорядження земельними ділянками державної та комунальної власності відповідно до повноважень, визначених статтю 122 Земельного кодексу України, прийнято рішення про затвердження робочого проекту землеустрою щодо консервації земельної ділянки на строк, визначений цим робочим проектом.

Не нараховується орендна плата за договорами оренди земельних ділянок державної і комунальної власності, які забруднені вибухонебезпечними предметами, за період, який починається з першого числа місяця, на який припадає дата початку обстеження земельної ділянки операторами протиміної діяльності, та завершується останнім числом місяця, в якому такі земельні ділянки визнані придатними для використання.

У частині земельних ділянок, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) активні бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, період, коли земельні ділянки визнаються забрудненими вибухонебезпечними предметами, визначається як період, що починається з першого числа місяця, що настає за місяцем, в якому завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території (у тому числі коли дата початку обстеження небезпечної території операторами протиміної діяльності настає після дати завершення бойових дій або тимчасової окупації на відповідній території), за умови подання платником плати за землю заяви до органу місцевого самоврядування, військової адміністрації та військово-цивільної адміністрації про потенційне забруднення земельної ділянки вибухонебезпечними предметами та прийняття таким органом місцевого самоврядування, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією рішення про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів щодо земельної ділянки, зазначеної в такій заяві, та завершується останнім числом місяця, в якому такі земельні ділянки визнані придатними для використання.

Не нараховується орендна плата за договорами оренди земельних ділянок державної і комунальної власності, які непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами, протягом періоду, що починається з першого числа місяця, на який припадає дата прийняття рішення сільською, селищною, міською радою, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяви платника податків, та завершується останнім числом місяця, на який

9

припадає дата, що настає раніше, – або останній день строку, на який надано пільгу зі сплати місцевих податків та зборів відповідно до прийнятого рішення (у тому числі з урахуванням змін, внесених до такого рішення), або дата скасування відповідного рішення, або дата початку обстеження земельної ділянки операторами протиміної діяльності чи визнання земельної ділянки придатною для використання.

У разі подання платником орендної плати до контролюючого органу рішення відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, що здійснює розпорядження земельними ділянками державної та комунальної власності відповідно до повноважень, визначених статтю 122 Земельного кодексу України, про затвердження робочого проекту землеустрою щодо консервації земельної ділянки, відомості про заходи щодо охорони земель і ґрунтів яких відсутні в базах даних інформаційних систем центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, або рішення сільської, селищної, міської ради, військової адміністрації або військово-цивільної адміністрації про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та зборів на підставі заяви такого платника податків про визнання земельної ділянки непридатною для використання у зв'язку із потенційною загрозою її забруднення вибухонебезпечними предметами, нарахування орендної плати до отримання контролюючим органом даних з Державного земельного кадастру або відповідної інформації від сільської, селищної, міської ради, військової адміністрації або військово-цивільної адміністрації щодо прийнятих рішень здійснюється на підставі відомостей, наданих платником податку.

У разі виявлення розбіжностей між даними контролюючих органів та даними, підтвердженими платником орендної плати на підставі оригіналів або належним чином засвідчених копій рішень відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, що здійснює розпорядження земельними ділянками державної та комунальної власності відповідно до повноважень, визначених статтю 122 Земельного кодексу України, про затвердження робочого проекту землеустрою щодо консервації земельної ділянки або рішень сільської, селищної, міської ради, військової адміністрації або військово-цивільної адміністрації про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та зборів на підставі заяви такого платника податків про визнання земельної ділянки непридатною для використання у зв'язку із потенційною загрозою її забруднення вибухонебезпечними предметами, контролюючий орган, до якого звернувся платник орендної плати, протягом десяти робочих днів здійснює перерахунок платежу і надсилає (вручає) йому нове податкове повідомлення-рішення разом із детальним розрахунком суми орендної плати. Попереднє податкове повідомлення-рішення вважається скасованим (відкликаним).

При цьому річна сума платежу за такі земельні ділянки визначається пропорційно кількості місяців, в яких земельна ділянка державної чи комунальної власності була визнана придатною для використання.

10

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку".

13. Пункт 292¹.1 статті 292¹ доповнити абзацами третім – одинадцятим такого змісту:

"Площі земельних ділянок, що перебувають у консервації, забруднені вибухонебезпечними предметами або непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами, не є об'єктом оподаткування єдиним податком для платників єдиного податку четвертої групи на період консервації або на період, коли земельні ділянки були забруднені вибухонебезпечними предметами, або на період, коли земельні ділянки були визнані потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами.

Період, коли земельні ділянки перебували у консервації, визначається як період, що починається:

а) у частині земель державної та комунальної власності – з першого числа місяця, в якому відповідним органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування, що здійснює розпорядження земельними ділянками державної та комунальної власності відповідно до повноважень, визначених статтю 122 Земельного кодексу України, прийнято рішення про затвердження робочого проекту землеустрою щодо консервації земельної ділянки, до останнього числа місяця, в якому завершуються заходи щодо охорони земель і ґрунтів згідно з відомостями Державного земельного кадастру;

б) у частині земель приватної власності – з дати внесення відомостей до Державного земельного кадастру про заходи щодо охорони земель і ґрунтів на підставі затвердженого робочого проекту землеустрою щодо консервації земель до останнього числа місяця, в якому завершуються заходи щодо охорони земель і ґрунтів згідно з відомостями Державного земельного кадастру.

Період, коли земельні ділянки були забруднені вибухонебезпечними предметами, визначається як період, що починається з першого числа місяця, на який припадає дата початку обстеження земельної ділянки операторами протиміної діяльності, та завершується останнім числом місяця, в якому такі земельні ділянки визнані придатними для використання.

Для земельних ділянок, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) активні бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, період, коли земельні ділянки визнаються забрудненими вибухонебезпечними предметами, визначається як період, що починається з першого числа місяця, що настає за місяцем, в якому завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території (у тому числі коли дата початку обстеження небезпечної території операторами протиміної діяльності настає після дати

завершення бойових дій або тимчасової окупації на відповідній території), за умови подання платником податку заяви до органу місцевого самоврядування, військової адміністрації та військово-цивільної адміністрації про потенційне забруднення земельної ділянки вибухонебезпечними предметами та прийняття таким органом місцевого самоврядування, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією рішення про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків та зборів щодо земельної ділянки, зазначеної у такій заяві, та завершується останнім числом місяця, в якому такі земельні ділянки визнані придатними для використання.

Підставою для ненарахування єдиного податку щодо земельних ділянок, які непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами, є інформація, зазначена у підпункті 12.4.6 пункту 12.4 статті 12 цього Кодексу.

Період, коли земельні ділянки визнаються потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами, визначається як період, що починається з першого числа місяця, на який припадає дата прийняття сільською, селищною, міською радою, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією рішення про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та зборів на підставі заяви платника податків, та завершується останнім числом місяця, на який припадає дата, що настає раніше, – або останній день строку, на який надано пільгу зі сплати місцевих податків та зборів відповідно до прийнятого рішення (у тому числі з урахуванням змін, внесених до такого рішення), або дата скасування відповідного рішення, або дата початку обстеження земельної ділянки операторами протиміної діяльності, або дата визнання земельної ділянки придатною для використання.

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку".

14. У розділі XX "Перехідні положення":

у підрозділі 1:

пункт 25 викласти в такій редакції:

"25. Тимчасово, починаючи з дати введення в Україні воєнного стану, що введений Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, до його припинення або скасування, положення абзацу четвертого підпункту "в" підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 цього Кодексу застосовуються з урахуванням такої особливості: до визначення в установленому Кабінетом Міністрів України порядку Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, статус фізичних осіб – платників податку, які отримують благодійну допомогу, виплачену (надану)

12

благодійниками, у тому числі благодійниками – фізичними особами, у порядку, визначеному Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації", визначається самостійно надавачами благодійної допомоги";

пункт 27 доповнити абзацами третім – п'ятим такого змісту:

"Якщо платник податку отримував доходи, передбачені цим пунктом, то його обов'язок щодо подання декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації) вважається виконаним і податкова декларація не подається. У разі якщо платник податку зобов'язаний подавати декларацію про майновий стан і доходи (податкову декларацію) відповідно до інших положень цього Кодексу, то в ній поряд з іншими доходами зазначаються доходи, передбачені цим пунктом.

Податкові повідомлення-рішення, які були внесені платникам податків за неподання або несвочасне подання податкової декларації у випадках, передбачених цим пунктом, вважаються скасованими (відкликаними) з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відміне від земельної ділянки, за знищення чи пошкодження нерухоме майно".

Положення абзацу третього цього пункту застосовуються до податкових (звітних) періодів 2022 та 2023 років";

підрозділ 8 доповнити пунктом 10 такого змісту:

"10. На період з 1 березня 2022 року до першого числа місяця, що настає після дати завершення бойових дій або тимчасової окупації на відповідній території, для платників єдиного податку четвертої групи, у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди яких перебувають земельні ділянки (земельні частки (паї), що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, положення підпункту 291.5¹.3 пункту 291.5¹ статті 291 цього Кодексу застосовуються виключно під час реєстрації суб'єкта господарювання платником єдиного податку.

10.1. Для цілей, визначених підпунктом "а" підпункту 4 пункту 291.4 статті 291, підпунктом 298.8.4 пункту 298.8 статті 298 та підпунктом 4 пункту 299.10 статті 299 цього Кодексу, частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік платників єдиного податку четвертої групи, у яких не менше 30 відсотків загальної площі сільськогосподарських угідь та/або земель воєнного фонду, що перебуває у їхній власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, у попередньому податковому (звітному) році розташовувалися не менше шести місяців на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, має дорівнювати або перевищувати 50 відсотків.

13

10.2. Дати початку та завершення активних бойових дій або тимчасової окупації визначаються відповідно до даних Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку";

у підрозділі 10:

у пункті 69:

у підпункті 69.13 слова "в районах проведення бойових дій або на тимчасово окупованих територіях збройними формуваннями Російської Федерації" замінити словами "на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку";

підпункти 69.14–69.16 і 69.22 викласти в такій редакції:

"69.14. За період з 1 січня 2022 року до 31 грудня 2022 року не нараховується та не сплачується плата за землею (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки (земельні частки (паї), що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, та перебувають у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, фізичних осіб, та за період з 1 березня 2022 року до 31 грудня 2022 року – в частині земельних ділянок, що перебувають у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

Починаючи з 1 січня 2023 року, за земельні ділянки (земельні частки (паї), що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, плата за землею (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) не нараховується та не сплачується за період з першого числа місяця, в якому було визначено щодо відповідних територій дату початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього числа місяця, в якому було завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території.

Дати початку та завершення активних бойових дій або тимчасової окупації визначаються відповідно до даних Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.

14

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Платники плати за землею, які до дати набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землею та податку на нерухоме майно, відміне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно" відповідно до пункту 286.2 статті 286 цього Кодексу задекларували за 2022 та/або 2023 роки податкові зобов'язання з плати за землею за земельні ділянки, що розташовані на територіях, визначених цим підпунктом, мають право відкоригувати нараховані податкові зобов'язання з плати за землею за період березень 2022 – грудень 2023 року шляхом подання в порядку, визначеному цим Кодексом, уточнюючих податкових декларацій.

Платники орендної плати, які до дати набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землею та податку на нерухоме майно, відміне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно" відповідно до статті 288 цього Кодексу задекларували за 2022 та/або 2023 роки податкові зобов'язання з орендної плати за земельні ділянки, забруднені вибухонебезпечними предметами або непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами, мають право відкоригувати нараховані податкові зобов'язання з орендної плати за період 2022–2023 років шляхом подання в порядку, визначеному цим Кодексом, уточнюючих податкових декларацій.

Для платників податку – фізичних осіб контролюючий орган самостійно обчислює податкове зобов'язання та надсилає (вручає) податкове повідомлення-рішення за 2022 рік у строк до 31 грудня 2023 року.

При цьому річна сума платежу за земельні ділянки (земельні частки (паї), визначені цим підпунктом, визначається пропорційно кількості місяців, коли такі земельні ділянки (земельні частки (паї) підлягали оподаткуванню платою за землею.

Складені, надіслані (вручені) у 2022 та 2023 роках податкові повідомлення-рішення про сплату плати за землею, за земельні ділянки, що не підлягають оподаткуванню у порядку, визначеному цим підпунктом, підлягають скасуванню (відкликанню), а грошові зобов'язання та податковий борг, визначені контролюючим органом по платі за землею, – анулюванню.

Складені, надіслані (вручені) до дати набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землею та податку на нерухоме майно, відміне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно" податкові повідомлення-рішення

15

про сплату плати за землею, за земельні ділянки, визначені підпунктом 283.1.9 пункту 283.1 та пунктом 283.2 статті 283 цього Кодексу, підлягають скасуванню (відкликанню), а грошові зобов'язання та податковий борг, визначені контролюючим органом по платі за землею, – анулюванню.

Складені, надіслані (вручені) до дати набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землею та податку на нерухоме майно, відміне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно" податкові повідомлення-рішення про сплату плати за землею, за земельні ділянки, визначені пунктом 288.8 статті 288 цього Кодексу, підлягають скасуванню (відкликанню), а грошові зобов'язання та податковий борг, визначені контролюючим органом по платі за землею, – анулюванню.

Надмірно сплачені суми плати за землею, що виникли внаслідок скасування (відкликання) податкових повідомлень-рішень, підлягають зарахуванню виключно в рахунок майбутніх платежів з цього податку, крім випадків: якщо у такого платника наявний податковий борг з плати за землею – надміру сплачені суми зараховуються в рахунок погашення такого боргу; а якщо обов'язок внесення плати перейшов до іншого суб'єкта з підстав, передбачених статтю 120 Земельного кодексу України щодо зміни власника об'єкта нерухомого майна, – сума внесеної плати за зверненням попереднього користувача зараховується в рахунок майбутніх платежів з плати за землею нового користувача такої земельної ділянки, за умови відшкодування новим користувачем земельної ділянки, який придбав нерухоме майно, попередньому користувачу суми внесеної ним до бюджетів плати за висновком контролюючого органу про таку суму.

69.15. Не нараховується та не сплачується загальне мінімальне податкове зобов'язання за земельні ділянки, земельні частки (паї), що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України:

за 2022 рік – у частині земельних ділянок, земельних часток (паїв), що перебувають у власності чи користуванні фізичних осіб;

з 1 березня 2022 року до 31 грудня 2022 року – у частині земельних ділянок, земельних часток (паїв), що перебувають у власності чи користуванні юридичних осіб.

Сума мінімального податкового зобов'язання за земельні ділянки (земельні частки (паї), визначені цим підпунктом, визначається пропорційно кількості місяців, коли такі земельні ділянки (земельні частки (паї) підлягали оподаткуванню платою за землею або єдиним податком четвертої групи.

Платники податків, які до дати набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за

землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» визначили та задекларували в податковій звітності мінімальне податкове зобов'язання за 2022–2023 роки за земельні ділянки, що розташовані на територіях, визначених абзацом першим цього підпункту, мають право відкоригувати нараховані за 2022–2023 роки суми загального мінімального податкового зобов'язання шляхом подання в порядку, визначеному цим Кодексом, уточнюючих податкових декларацій.

Норми, визначені абзацами сьомим і восьмим пункту 38¹.2 статті 38¹ цього Кодексу, застосовуються до податкових (звітних) періодів починаючи з 1 січня 2023 року.

69.16. За період з 1 січня 2022 року по 31 грудня 2022 року не нараховується та не сплачується екологічний податок платниками цього податку, зареєстрованими (взятими на облік) за місцем розміщення стаціонарних джерел забруднення, за утворення радіоактивних відходів та тимчасове зберігання радіоактивних відходів на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України.

Починаючи з 1 січня 2023 року в частині територій, включених до Переліку територій, на яких ведуться (велися) активні бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, екологічний податок не нараховується та не сплачується за період з першого числа місяця, в якому було визначено шодо відповідних територій дату початку бойових дій або тимчасової окупації, до першого числа місяця, що настає після дати завершення бойових дій або тимчасової окупації на відповідній території.

Екологічний податок не нараховується та не сплачується платниками цього податку, зареєстрованими (взятими на облік) за місцем розміщення стаціонарних джерел забруднення, за утворення радіоактивних відходів та тимчасове зберігання радіоактивних відходів на земельних ділянках, забруднених вибухонебезпечними предметами, за період, коли такі земельні ділянки були забруднені вибухонебезпечними предметами, та/або на період, коли земельні ділянки були визнані потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами.

Період, коли земельні ділянки були забруднені вибухонебезпечними предметами, визначається як період, що починається з першого числа місяця, на який припадає дата початку обстеження земельної ділянки операторами протимінної діяльності, та завершується останнім числом місяця, в якому такі земельні ділянки визнані придатними для використання.

Для земельних ділянок, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) активні бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, період, коли земельні ділянки визнаються забрудненими вибухонебезпечними предметами, визначається як період, що починається з першого числа місяця, що настає за місяцем, в якому завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території (у тому числі якщо дата початку обстеження небезпечної території операторами протимінної діяльності настає після дати

завершення бойових дій або тимчасової окупації на відповідній території), за умови подання платником до органу місцевого самоврядування, військової адміністрації та військово-цивільної адміністрації заяви про потенційні забруднення земельної ділянки вибухонебезпечними предметами та прийняття таким органом місцевого самоврядування, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією рішення про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів щодо земельної ділянки, зазначеної у такій заяві, та завершується останнім числом місяця, в якому такі земельні ділянки визнані придатними для використання.

Період, коли земельні ділянки визнаються потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами, визначається як період, що починається з першого числа місяця, на який припадає дата прийняття рішення сільською, селищною, міською радою, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та зборів на підставі заяви платника податків, та завершується останнім числом місяця, на який припадає дата, що настає раніше, – або останній день строку, на який надано пільгу зі сплати місцевих податків та/або зборів відповідно до прийнятого рішення (у тому числі з урахуванням змін, внесених до такого рішення), або дата скасування відповідного рішення, або дата початку обстеження земельної ділянки операторами протимінної діяльності чи визнання земельної ділянки придатною для використання.

Дати початку та завершення бойових дій або тимчасової окупації визначаються відповідно до даних Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Платники екологічного податку, визначені у цьому підпункті, які до дати набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно" визначили та задекларували в податковій звітності за податковій (звітні) періоди 2022 та/або 2023 років податкові зобов'язання з екологічного податку, мають право відкоригувати нараховані за ці періоди суми екологічного податку шляхом подання в порядку, визначеному цим Кодексом, уточнюючих податкових декларацій";

"69.22. Тимчасово, на період дії воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, по 31 грудня року, в якому

припинено або скасовано воєнний стан, положення статті 266 цього Кодексу застосовуються з урахуванням таких особливостей:

підставою для обчислення податкових зобов'язань з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, у тому числі їх часток, які перебувають у власності фізичних та/або юридичних осіб, що були пошкоджені або знищені, є відомості, визначені статтею 266 цього Кодексу, дані Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі – Реєстр майна), та дані Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначеного у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Держатель Реєстру майна кварталу у 15-денний строк після закінчення податкового (звітного) кварталу подає центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, відомості, необхідні для розрахунку та справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, станом на перше число відповідного кварталу.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, не нараховується та не сплачується:

1) за об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості, що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України:

за 2021 та 2022 роки – за об'єкти житлової нерухомості, у тому числі їх частки, що перебувають у власності фізичних осіб;

за період з 1 березня 2022 року по 31 грудня 2022 року – за об'єкти житлової нерухомості, у тому числі їх частки, що перебувають у власності юридичних осіб, та за об'єкти нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та/або юридичних осіб.

Починаючи з 1 січня 2023 року за об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості, у тому числі їх частки, що перебувають у власності фізичних та/або юридичних осіб, що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, не нараховується та не сплачується за період з першого числа місяця, в якому було визначено щодо відповідних територій дату початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього числа місяця, у якому завершено бойові дії або тимчасову окупацію на відповідній території.

Дати початку та завершення активних бойових дій або тимчасової окупації визначаються відповідно до даних Переліку територій, на яких

ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку;

2) за знищені внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості:

за 2021 рік та наступні податкові (звітні) періоди – за об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості, у тому числі їх частки, які перебувають у власності фізичних осіб, дані про знищення яких внесені до Реєстру майна;

за 2022 рік та наступні податкові (звітні) періоди – за об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості, у тому числі їх частки, які перебувають у власності юридичних осіб, дані про знищення яких внесені до Реєстру майна;

3) за пошкоджені об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості (як такі, що потребують капітального ремонту, реконструкції чи реставрації внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України):

за 2021 рік та наступні податкові (звітні) періоди – за об'єкти житлової нерухомості, у тому числі їх частки, які перебувають у власності фізичних осіб, які були пошкоджені у 2022 році внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та дані про пошкодження яких внесені до Реєстру майна. Нарахування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, по таких об'єктах нерухомого майна відновлюється починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому за даними Реєстру майна об'єкти житлової нерухомості капітально відремонтовані, реконструйовані, реставровані та визнані придатними для проживання;

за період з 1 березня 2022 року та наступні податкові (звітні) періоди – за об'єкти житлової нерухомості, у тому числі їх частки, які перебувають у власності юридичних осіб, які були пошкоджені у 2022 році внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та дані про пошкодження яких внесені до Реєстру майна. Нарахування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відновлюється починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому за даними Реєстру майна об'єкти житлової нерухомості капітально відремонтовані, реконструйовані, реставровані та визнані придатними для проживання;

за період з 1 березня 2022 року та наступні податкові (звітні) періоди – за об'єкти нежитлової нерухомості, у тому числі їх частки, які перебувають у власності фізичних та/або юридичних осіб, які були пошкоджені у 2022 році внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною

агресією Російської Федерації проти України, та дані про пошкодження яких внесені до Реєстру майна. Нарахування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, по таких об'єктах нерухомого майна відновлюється починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому за даними Реєстру майна об'єкти нежитлової нерухомості капітально відремонтовані, реконструйовані, реставровані та визнані придатними для використання за цільовим призначенням.

За об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості, у тому числі їх частки, які перебувають у власності фізичних та/або юридичних осіб, пошкоджені (як такі, що потребують капітального ремонту, реконструкції чи реставрації) у податкових (звітних) періодах починаючи з 1 січня 2023 року внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, не нараховується та не сплачується за період з першого числа місяця, в якому було зафіксовано факт пошкодження житлової та/або нежитлової нерухомості за даними Реєстру майна, до першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому за даними Реєстру майна об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості капітально відремонтовані, реконструйовані, реставровані та визнані придатними для проживання/для використання за цільовим призначенням.

У частині об'єктів житлової/нежитлової нерухомості, у тому числі їх часток, які внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, зазнали незначних пошкоджень, придатні для проживання/використання за цільовим призначенням (відповідно) та підлягають відновленню шляхом поточного ремонту, сільські, селищні, міські ради, військові адміністрації або військово-цивільні адміністрації мають право:

1) встановлювати ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, в розмірі, меншому за розмір податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, встановлений рішенням відповідного органу місцевого самоврядування для певного типу об'єктів нерухомого майна, що сплачується на відповідній території;

2) звільняти від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

До таких рішень сільських, селищних, міських рад, військових адміністрацій або військово-цивільних адміністрацій та/або рішень про внесення змін до таких рішень не застосовуються вимоги підпункту 4.1.9 пункту 4.1 та пункту 4.5 статті 4, підпунктів 12.3.3, 12.3.4 і 12.3.7 пункту 12.3, підпункту 12.4.3 пункту 12.4 та пункту 12.5 статті 12 цього Кодексу та Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", частини четвертої статті 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації", Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання".

Органи місцевого самоврядування, сільські, селищні, міські ради, військові адміністрації або військово-цивільні адміністрації зобов'язані щокварталу у 15-денний строк після закінчення податкового (звітного) кварталу подавати контролюючим органам за місцем розташування об'єкта нерухомого майна станом на перше число відповідного кварталу копії прийнятих рішень щодо:

встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, в розмірі, меншому за розмір податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, встановлений рішенням відповідного органу місцевого самоврядування для певного типу об'єктів нерухомого майна, що сплачується на відповідній території;

звільнення від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки об'єктів нерухомого майна, що зазнали незначних пошкоджень внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України.

Платники податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, які до дати набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно" задекларували за 2022–2023 роки податкові зобов'язання за об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості, що розташовані на територіях, визначених цим підпунктом, мають право відкоригувати нараховані податкові зобов'язання з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за період 2022 та 2023 роки шляхом подання в порядку, визначеному цим Кодексом, уточнюючих податкових декларацій за відповідний період.

Для платників податку – фізичних осіб контролюючий орган самостійно обчислює податкове зобов'язання та надсилає (вручає) податкове повідомлення-рішення за податковій (звітні) періоди 2021 та 2022 роки у строк до 31 грудня 2023 року, за винятком податкових зобов'язань за об'єкти нежитлової нерухомості, розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, по яких контролюючий орган обчислює податкове зобов'язання та надсилає (вручає) податкове повідомлення-рішення за податковій (звітні) періоди 2021 рік та січень – лютий 2022 року, не пізніше першого числа місяця, що настає через шість місяців після дати завершення активних бойових дій або тимчасової окупації.

При цьому річна сума платежу по об'єктах нерухомого майна, визначених цим підпунктом, визначається пропорційно до кількості місяців, коли такі об'єкти нерухомого майна підлягали оподаткуванню податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Складені, надіслані (вручені) у 2022 та 2023 роках податкові повідомлення-рішення про сплату сум податку, обчисленого згідно із статтею 266 цього Кодексу, по об'єктах нерухомого майна, визначених у цьому підпункті, по яких не нараховується та не сплачується податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, підлягають скасуванню (відкликанию), а грошові зобов'язання та податковий борг, визначені контролюючим органом по податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, – анульованню.

Надмірно сплачені суми податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, що виникли внаслідок скасування (відкликання) податкових повідомлень-рішень, підлягають зарахуванню виключно в рахунок майбутніх платежів з цього податку, а в разі наявності у такого платника податкового боргу з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, – надміру сплачені суми зараховуються в рахунок погашення такого боргу";

у підпункті 69.28:

абзац перший викласти в такій редакції:

"69.28. Установити, що до платників податків/податкових агентів, які провадили діяльність на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України і не можуть пред'явити первинні документи, на підставі яких здійснюється облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, як виняток із положень статті 44 цього Кодексу застосовуються спеціальні правила для підтвердження даних, визначених у податковій звітності";

абзац тринадцятий викласти в такій редакції:

"Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку";

доповнити підпунктами 69.33 і 69.34 такого змісту:

"69.33. Тимчасово, з 1 березня 2022 року, не нараховується та не сплачується єдиний податок четвертої групи з площі сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду, що перебуває у власності сільськогосподарського товаровиробника або надана йому у користування, у тому числі на умовах оренди, у податкових періодах, коли на територіях, на яких розташовані такі сільськогосподарські угіддя та/або землі водного фонду, ведуться бойові дії або території тимчасово окуповані збройними формуваннями Російської Федерації, до дати завершення на таких територіях активних бойових дій або тимчасової окупації Російською Федерацією.

Дія цього підпункту не поширюється на земельні ділянки, розташовані на територіях, на яких ведуться активні бойові дії або тимчасова окупація Російською Федерацією завершені до 1 травня 2022 року.

Дати початку та завершення активних бойових дій або тимчасової окупації визначаються відповідно до даних Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Платники єдиного податку четвертої групи, які до дати набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно" задекларували в податковій звітності за 2022 та/або 2023 роки податкові зобов'язання з єдиного податку четвертої групи з площ земельних ділянок, що розташовані на територіях, визначених цим підпунктом, мають право відкоригувати нараховані податкові зобов'язання з єдиного податку четвертої групи за період березень 2022 року – 2023 рік шляхом подання в порядку, визначеному цим Кодексом, уточнюючих податкових декларацій за відповідний період.

У разі якщо податок, визначений абзацом першим цього підпункту, нараховано, але не сплачено та не відкориговано платником податків шляхом подання уточнюючих податкових декларацій за відповідний період, то визначені податкові зобов'язання не вважаються податковим боргом та підлягають анулюванню.

Штрафні санкції та пеня, визначені цим Кодексом, за період починаючи з 1 березня 2022 року до дати набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно" не застосовуються (не нараховуються), а застосовані (нараховані) підлягають анулюванню.

Платники єдиного податку четвертої групи мають право відкоригувати нараховані за відповідні минулі податкові (звітні) періоди податкові зобов'язання з єдиного податку четвертої групи з площ земельних ділянок, які після набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно" визнані такими, що перебувають у консервації (за період перебування земельних ділянок у консервації) та/або забруднені вибухонебезпечними

предметами (за період, коли земельні ділянки були забруднені вибухонебезпечними предметами).

Річна сума єдиного податку четвертої групи визначається пропорційно до кількості місяців, коли площі земельних ділянок (земельних часток (пайів), визначені цим підпунктом, підлягали оподаткуванню єдиним податком.

69.34. Тимчасово, на період дії воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, по 31 грудня року, в якому припинено або скасовано воєнний стан, до рішень сільських, селищних, міських рад, військових адміністрацій або військово-цивільних адміністрацій щодо встановлення ставок та пільг з місцевих податків та/або зборів та/або рішень про внесення змін до таких рішень не застосовуються вимоги підпункту 4.1.9 пункту 4.1 та пункту 4.5 статті 4, підпунктів 12.3.3, 12.3.4 і 12.3.7 пункту 12.3, підпункту 12.4.3 пункту 12.4 та пункту 12.5 статті 12 цього Кодексу та Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", частини четвертої статті 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації", Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання".

15. У тексті Кодексу слова "на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації" замінити словами "на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) абзац другий пункту 6¹ розділу Х "Перехідні положення" Земельного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3–4, ст. 27) викласти в такій редакції:

"У разі купівлі земельної ділянки її покупець має право на розстрочення платежу зі сплати ціни земельної ділянки з рівним річним платежем з урахуванням індексу інфляції, за умови встановлення заборони на продаж або інше відчуження та надання у користування земельної ділянки (крім надання у користування фермерському господарству земельних ділянок, які знаходяться у власності членів такого фермерського господарства, що є покупцями такої земельної ділянки) до повного розрахунку купівля за договором купівлі-продажу";

2) у частині першій статті 7 Закону України "Про страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 7, ст. 50 із наступними змінами);

пункт 52 в редакції Закону України від 8 липня 2022 року № 2382–ІХ вважати пунктом 53;

пункт 53 викласти в такій редакції:

"53) страхування життя і здоров'я журналістів та інших працівників засобів масової інформації на період їх відрядження на території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку";

3) частину першу статті 51 Закону України "Про охорону земель" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 349; із змінами, внесеними Законом України від 20 червня 2022 року № 2321–ІХ) після абзацу четвертого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"земельні ділянки, забруднені хімічними речовинами внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану;

земельні ділянки, на яких розташовані військові інженерно-технічні та/або фортифікаційні споруди".

У зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом сьомим;

4) у Законі України "Про оренду землі" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 10, ст. 102; 2020 р., № 12, ст. 66):

частину четверту статті 23 доповнити словами "(крім випадків консервації таких земельних ділянок, а також визнання земельних ділянок забрудненими (потенційно забрудненими) вибухонебезпечними предметами)";

частину другу статті 32 доповнити словами "а також випадків розірвання договору оренди землі у зв'язку із забрудненням (потенційним забрудненням) орендованої земельної ділянки вибухонебезпечними предметами";

5) у Законі України "Про Державний земельний кадастр" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 8, ст. 61 із наступними змінами):

частину першу статті 13 доповнити пунктами "и" та "і" такого змісту:

"и) відомості про заходи щодо охорони земель і ґрунтів:

код (номер);

назва;

площа;

контури земель, в межах яких запроєктований захід з координатами його поворотних точок та довжиною;

товщина родючого шару ґрунту (у разі рекультиваші порушених земель, зняття та перенесення родючого шару ґрунту);

кошторисна вартість запроєктованих робіт;

строки проведення заходу;

інформація про документи, на підставі яких передбачено здійснення заходу щодо охорони земель і ґрунтів у межах території адміністративно-територіальної одиниці;

і) відомості про землі, забруднені вибухонебезпечними предметами внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії, та бойових дій під час дії воєнного стану:

назва;

площа;

контури земель з координатами їх поворотних точок та довжиною;

дата початку обстеження небезпечної території операторами протиміної діяльності та дата визнання земельних ділянок придатними для користування";

частину першу статті 15 доповнити абзацом двадцятим такого змісту:

"відомості про земельні ділянки, забруднені вибухонебезпечними предметами";

статтю 21 доповнити частиною двадцять третьою такого змісту:

"23. Відомості про земельні ділянки, забруднені вибухонебезпечними предметами внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії, та бойових дій під час дії воєнного стану, вносяться до Державного земельного кадастру на підставі інформації, отриманої в порядку електронної інформаційної взаємодії між Державним земельним кадастром та Центром протиміної діяльності, Центром гуманітарного розмінування";

6) у Законі України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 26, ст. 892 із наступними змінами):

частину третю статті 1 викласти в такій редакції:

"3. Дата початку і дата завершення тимчасової окупації територій, передбачених пунктом 3 частини першої статті 3 цього Закону, визначаються у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку";

пункт 3 частини першої статті 3 викласти в такій редакції:

"3) інша сухопутна територія України, внутрішні морські води і територіальне море України, визнані в умовах воєнного стану тимчасово окупованими у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку";

7) у статті 31⁸ Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 9; із змінами, внесеними Законом України від 28 липня 2022 року № 2468–ІХ):

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 31⁸. Особливості державної реєстрації права власності на новостворені об'єкти нерухомого майна, що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, на підставі копій документів, необхідних для такої реєстрації";

частину першу викласти в такій редакції:

"1. Державна реєстрація права власності на новостворені об'єкти нерухомого майна, що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку, що проводиться з урахуванням вимог Закону України "Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг" на підставі копій документів, необхідних для такої реєстрації, засвідченнях підписом заявника – особи, що здійснювала будівництво такого об'єкта, здійснюється без виконання вимоги абзацу другого частини другої статті 5 Закону України "Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг";

8) у Законі України "Про споживче кредитування" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 1, ст. 2; із змінами, внесеними Законом України від 1 грудня 2022 року № 2823–ІХ):

у розділі IV "Прикінцеві та перехідні положення":

підпункт 1 пункту 8 викласти в такій редакції:

"1) нерухоме майно, станом на день подання заяви про призупинення сплати грошового зобов'язання, розташоване на тимчасово окупованій території, визначений пунктом 1 частини першої статті 3 Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України", або на територіях активних бойових дій, або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку";

абзац другий пункту 9 викласти в такій редакції:

"Позичальник (його представник), зазначений у цьому пункті, зобов'язаний подати кредиторі підтвердні документи протягом 90 днів з дати завершення бойових дій або тимчасової окупації території, на якій

знаходиться нерухоме майно. Кредитору забороняється вимагати від позичальника подання будь-яких інших документів, крім підтвердних документів";

9) у Законі України "Про протиміну діяльність в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 6, ст. 39; із змінами, внесеними Законом України від 17 вересня 2020 року № 911–ІХ):

частину третю статті 25 доповнити абзацом вісімнадцятим такого змісту:

"електронна інформаційна взаємодія з Державним земельним кадастром щодо надання відомостей про земельні ділянки, забруднені вибухонебезпечними предметами/очищені від вибухонебезпечних предметів";

частину третю статті 25¹ доповнити абзацом сімнадцятим такого змісту:

"електронна інформаційна взаємодія з Державним земельним кадастром щодо надання відомостей про земельні ділянки, забруднені вибухонебезпечними предметами/очищені від вибухонебезпечних предметів";

10) пункт 4¹ розділу Х "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 25, ст. 171; із змінами, внесеними Законом України від 4 листопада 2022 року № 2736–ІХ) викласти в такій редакції:

"4¹. У разі відсутності у суб'єктів первинного фінансового моніторингу, місцезнаходження яких є території активних бойових дій або тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку, можливості виконання у встановлені строки обов'язків, передбачених підпунктами "б"–"г" пункту 8, пунктами 9, 11, 12, 14, 23 частини другої статті 8 та частиною п'ятою статті 9 цього Закону, такі суб'єкти первинного фінансового моніторингу звільняються від відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії на період до завершення бойових дій або тимчасової окупації, за умови обов'язкового виконання таких обов'язків протягом одного місяця (крім пункту 23 частини другої статті 8 цього Закону) після дати завершення бойових дій або тимчасової окупації. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний виконати заходи, передбачені пунктом 23 частини другої статті 8 цього Закону, протягом шести місяців після дати завершення бойових дій або тимчасової окупації.

Положення цього пункту не поширюються на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які після набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту фінансової системи України від дій держави, що здійснює збройну агресію проти України,

та адаптації законодавства України до окремих стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) і вимог Директиви ЄС 2018/843" змінили своє місцезнаходження і їх новим місцезнаходженням стали території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку (крім випадків зміни місцезнаходження до дати включення відповідної території до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку)";

11) у розділі XV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про страхування" від 18 листопада 2021 року № 1909–ІХ:

абзац третій пункту 13 викласти в такій редакції:

"Для цього пункту не поширюється на страховиків, створених в організаційно-правовій формі товариства з додатковою відповідальністю, які станом на день набрання чинності цим Законом перебувають у процедурі ліквідації, а також на страховиків, місцезнаходженням яких є території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку";

пункт 21 викласти в такій редакції:

"21. З дня набрання чинності цим Законом:

1) вважаються анульованими ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг, видані страховикам, місцезнаходженням яких станом на день набрання чинності цим Законом відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань є території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку;

2) Національний банк України у встановленому ним порядку виключає страховиків, зазначених у цьому пункті, та відомості про них з Державного реєстру фінансових установ.

Якщо станом на день, що передує дню введення в дію цього Закону, місцезнаходженням страховика, включеного Національним банком України до Державного реєстру фінансових установ протягом останніх 12 місяців до дня набрання чинності цим Законом або у період між днем набрання чинності цим Законом та днем введення в дію цього Закону, є території активних

бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку, ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг, видані такому страховику, вважаються анульованими з дня введення в дію цього Закону. Такі страховики та відомості про них виключаються Національним банком України у встановленому ним порядку з Державного реєстру фінансових установ з дня введення в дію цього Закону.

Вимога щодо надання витягу про виключення страховика з Державного реєстру фінансових установ, передбачена частиною другою статті 13 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", не поширюється на страховиків, зазначених у цьому пункті.

Установити, що на період бойових дій та тимчасової окупації Національний банк України відмовляє у включенні до реєстрів, які ведуться Національним банком України, та у видачі ліцензії на здійснення діяльності з надання фінансових послуг заявнику, місцезнаходженням якого є території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку";

12) пункти 6 і 9 розділу VII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" від 14 грудня 2021 року № 1953–ІХ викласти в такій редакції:

"6. Установити, що положення пунктів 13, 24–27 цього розділу не поширюються на надавачів фінансових послуг, місцезнаходженням яких відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань є території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку";

"9. З дня набрання чинності цим Законом:

1) вважаються анульованими ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг, що є чинними на день набрання чинності цим Законом, видані надавачам фінансових послуг, місцезнаходженням яких на день набрання чинності цим Законом є території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку;

2) Регулятор у встановленому ним порядку виключає надавачів фінансових послуг, визначених цим пунктом, та відомості про них з відповідного реєстру.

Якщо станом на день, що передує дню введення в дію цього Закону, місцезнаходженням надавача фінансових послуг, включеного до Державного реєстру фінансових установ протягом останніх 12 місяців до дня набрання чинності цим Законом або у період між днем набрання чинності цим Законом та днем введення в дію цього Закону, є території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку, ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг, видана такому надавачу фінансових послуг, вважається анульованою з дня введення в дію цього Закону. Такі надавачі фінансових послуг та відомості про них виключаються Національним банком України у встановленому ним порядку з Державного реєстру фінансових установ з дня введення в дію цього Закону.

Вимога щодо надання витягу про виключення надавача фінансових послуг, передбачена частиною другою статті 13 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", не поширюється на надавачів фінансових послуг, визначених цим пунктом.

Установити, що Національний банк України відмовляє у включенні до відповідного реєстру та у видачі ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг заявнику, місцезнаходженням якого є території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку";

13) у пункті 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 3 березня 2022 року № 2115–ІХ; із змінами, внесеними законами України від 27 липня 2022 року № 2463–ІХ та від 4 листопада 2022 року № 2736–ІХ:

абзац шостий підпункту 6 викласти в такій редакції:

"До піднаглядних Національному банку України осіб, місцезнаходженням яких є території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку, не застосовуються передбачені законом заходи впливу за неподання чи несвочасне подання звітності, іншої інформації та/або документів, визначених абзацями третім і четвертим цього підпункту, у період бойових дій або тимчасової окупації та протягом трьох місяців після дати завершення бойових дій або тимчасової окупації. Положення цього абзацу не

поширюються на піднаглядних Національному банку України осіб, які після набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні" від 27 липня 2022 року № 2463–ІХ змінили своє місцезнаходження і їх новим місцезнаходженням стали території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку (крім випадків зміни місцезнаходження до дати включення відповідної території до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку)";

абзац шостий підпункту 7 викласти в такій редакції:

"До учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, місцезнаходженням яких є території активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, що визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку, у період бойових дій або тимчасової окупації та протягом трьох місяців після дати завершення бойових дій або тимчасової окупації не застосовуються передбачені законом заходи впливу за неподання чи несвочасне подання звітності, іншої інформації та/або документів, визначених абзацями третім і четвертим цього підпункту".

3. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

4. Центру протиміної діяльності та Центру гуманітарного розмінування у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити в рамках електронної інформаційної взаємодії з Державним земельним кадастром передачу відомостей про земельні ділянки, забруднені вибухонебезпечними предметами/очищені від вибухонебезпечних предметів станом на день набрання чинності цим Законом, для внесення зазначених відомостей до Державного земельного кадастру.

5. Центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки, забруднені вибухонебезпечними предметами/очищені від вибухонебезпечних предметів, отриманих відповідно до пункту 4 цього розділу.

Президент України
м. Київ
11 квітня 2023 року
№ 3050–ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 51 Закону України "Про повну загальну середню освіту" щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників у питанні надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу

Верховна Рада України постановляє:

I. Абзац перший частини другої статті 51 Закону України "Про повну загальну середню освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 31, ст. 226) доповнити словами і цифрами "та не менше 10 відсотків загальної кількості годин – на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через один місяць з дня його опублікування, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
м. Київ
11 квітня 2023 року
№ 3051–ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ